

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ.
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄.

ΤΟΜΟΣ Στ΄.
ΑΡΙΘΜ. 15 (135).

Συνδρομή ἀρχομένη ἀπὸ 1. Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους ἑτησίᾳ μὲν
φρ. χρ. 25 ἑξάμηρος δὲ φρ. χρ. 12½.

ΕΤΟΣ Στ΄.
τῆ 1/13. Νοεμβρίου 1890.

ΔΑΝΙΗΛ ΣΑΝΔΕΡΣ.

Προθυμούμενη ἀνεκάθεν ἡ Κλειώ νὰ γνωρίξῃ καὶ κατ' ὄψιν τῶν ἑλληνικῶν κοινῶν τοὺς ξένους ἐκείνους ἀνδρας, οἵτινες τρέφουσιν εὐλικρινῆ αἰσθήματα ἀγάπης καὶ ἐκτιμῆσεως πρὸς τὴν ἡμετέραν πατρίδα, παρέχει σήμερον τοῖς αὐτῆς ἀναγνώσταίς τὴν εἰκόνα ἐνὸς τῶν θερμωτάτων Γερμανῶν φιλελλήνων, τοῦ καθηγητοῦ Δρ. Δανιὴλ Σάνδεργς, ὅστις εἶνε καὶ βαδύτατος γνώστης τῆς νέας ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας.

Ὁ Δανιὴλ Σάνδεργς ἐγεννήθη τῆ 12. νοεμβρίου 1819 ἐν Altstrelitz· ἀφοῦ ἀπεπεράτωσεν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τὰς γυμνασιακὰς σπουδὰς του, εἰσῆλθεν εἰκοσαετῆς τὴν ἡλικίαν εἰς τὸ πανεπιστήμιον τοῦ Βερολίνου καὶ βραδύτερον τῆς Χάλλης ὡς φοιτητῆς τῶν μαθηματικῶν καὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, μετ' ἰδιάζοντος δὲ ζήλου ἐπεδόθη εἰς γλωσσολογικὰς μελέτας· μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν πανεπιστημιακῶν σπουδῶν του ἀνέλαβεν ἐν τῇ γενεθλίῳ αὐτοῦ πόλει τὴν διεύθυνσιν τῆς αὐτόθι Σχολῆς, τῆς ὁποίας ἀπαυθεύσας τῷ 1852 ἀπεσύρθη ἀπὸ τοῦ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος καὶ ἔκτοτε

διάγει τὸν βίον κατ' ἰδίαν μελετῶν καὶ συγγράφων. Διὰ τῆς ἀκαμάτου αὐτοῦ φιλοπονίας κατάρθωσε νὰ γείνη εἰς τῶν ἐξοχωτέρων Γερμανῶν γλωσσολόγων, ἰδίᾳ δὲ ἐμβριδέστατος γνώστης τῶν ἀρχαιοτέρων γερμανικῶν γλωσσῶν, οὕτως ὥστε σήμερον εἰς ζητήματα ἀφορῶντα τὴν γερμανικὴν γλῶσσαν καὶ φιλολογίαν ἡ γνώμη αὐτοῦ ἔχει τὸ μέγιστον κύρος.

Τὸ πρῶτον μέγα ἔργον τοῦ Σάνδεργς εἶνε τὸ Λεξικὸν τῆς γερμανικῆς γλώσσης, ὅπερ ἀπὸ τοῦ 1859 μέχρι τοῦ 1865 ἐδημοσίευσεν τέλειον εἰς τρεῖς μεγάλους τόμους καὶ τῷ 1885 ἐπύξῃσε διὰ νέου συμπληρωματικοῦ τόμου. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ, ὅπερ ἀνευ ξένης συνεργασίας κατάρθωσε νὰ περατώσῃ ἐν βραχυτάτῳ σχετικῶς χρόνῳ, καταδείκνυται ἡ θαύμαστὴ ὄντως φιλοπονία καὶ ἐμβριδεία τοῦ ἀνδρός. Ἐκ τῶν πολλῶν ἄλλων ἔργων, διῶν ὁ Σάνδεργς ἐξηρεύνησε καὶ διευκρίνησε τὰ τῆς γερμανικῆς γλώσσης, ἰδιαίτερας μνείας ἄξιον εἶνε τὸ ὑπ' αὐτοῦ συνταχθέν «Λεξικὸν τῶν κυριωτέρων δυσκολιῶν τῆς γερμανικῆς γλώσσης»,

ΔΑΝΙΗΛ ΣΑΝΔΕΡΣ.

δπερ εκ μικρών άφορμών παραχθέν άριθμει ήδη την 17ην του έκδοσιν και παρέχει άνεκτιμήτους ώφελείας εις πάντα Γερμανόν συγγραφέα προθυμούμενον νά γραφή όρθώς και άναμαρτήτως την μητρικήν του γλώσσαν. Και αύτη μόνον είνε ή ειδικότης του άνδρός· άλλ' έκτός των λεξικογραφικών και γλωσσολογικών του συγγραμμάτων συνέγραψεν ο Σάνδερς και άλλα φιλολογικά έργα, προϊόντα ού μόνον έπιστημονικής

βαθυνοίας αλλά και καλλιτεχνικής δεινότητος. Ο Σάνδερς γινώσκει, ως είπομεν, άριστα και την νέαν ελληνικήν γλώσσαν, μετά πολλού δε ένδιαφέροντος παρακολουθεί την σύγχρονον παρ' ήμιν φιλολογικήν κίνησιν. Μνημονευτέον έν τέλει ότι τή συνεργασία του Σάνδερς συνεγράφη πρό τινων έτών υπό του ήμετέρου Α. Ραγκαβή ή σύντομος ιστορία της νέας Έλληνικής φιλολογίας διά Γερμανούς.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΑΠΟΔΗΜΟΥΝΤΑ.

Αγαπητέ,

Άδριον τό πρωί, πίνων τόν καφέν σου, δ' άναγνώσσης εις τό «Ημερήσιον φύλλον της Δειψίας» τό επόμενον περίπου τηλεγράφημα: «Αθήναι· Δεινός έκλογικός σάλος· αι άντιμαχόμεναι πολιτικά μερίδες αγωνίζονται μετ' άσυνήθους πείσματος περι της νίκης.» Σε βεβαιώ ότι από τας ψυχράς και άψύχους αυτάς λέξεις δέν θά έννοήσης τίποτε· δέν θά ίδης τά πάθη έξαπτόμενα εις βαθμόν υπέρμετρον και άπίστευτον, δέν θά φαντασθής ποία άλλοφροσύνη συνταράττει και συγκλονίζει τό άστυ της Παλλάδος και όλην την Ελλάδα, άφίνουσα άχαλινώτους και άφηνιαζούσας τας σφοδράς όρμάς μεσημβρινού λαού.

Άν νομίξης όμως ότι από την έπιστολήν μου θά λάβης ακριβή ή τουλάχιστον κατά προσέγγισιν ιδεών των συμβαινόντων, έξελθε ταχέως της άπάτης· πρώτον μόνον διότι έγώ δέν είμαι ο άριστοτέχνης της γραφίδος ο όποιος απαιτείται διά τοιαύτας περιγραφάς — κατέρωτα άριθμοδός υπό τόν όμιχλώδη ούρανόν της Αγγλίας εις την νεότητά μου, άντι να καταστρώνω φράσεις — έπειτα δε διότι φρονώ ότι όσον και άν συνδυβώσι, όσον επικόνως και άν στραγγαλισθώσιν αι λέξεις μόνον μέρος των έντός ή έκτός ήμων πραγμάτων δύνανται να έκφράσωσι και όχι τό όλον, ότι δε τό καλλίτερον, τό χαρακτηριστικώς ιδιάζουσιν έχον μορφήν διαφεύγει την γραφίδα· προσέτι δε συλλογίσου ότι και άν απλώς, χρονογραφικώς κατέρωτα τα γεγονότα, αυτά τά τόσον ζωντανά, και τά συνεσάρενα άψυχα, ως ο ψαράς τούς άργυρόχρους και σπαργώντας ιχθύας έντός του καλάδου του, θά έχρειάζετο να σου στείλω τουλάχιστον εκατό φύλλα λεπτογραμμένα, τό όποιον δέν ήξεύρω διά ποιον εκ των δύο μας θά ήτο φοβερώτερον, δι' έμέ όστις θά τά έγραφα ή διά σε όστις θά τ' άνεγίνωσκες. Άρκέσθη λοιπόν τώρα εις μίαν περιληψιν περιλαμβάνουσαν τας γενικάς γραμμάς, και άν ένδιαφέρεσαι και καλά να λάβης ακριβή καθ' όλου ιδεών, φρόντισε να έλθης εδώ εις τας μελλούσας έκλογάς, μετά τέσσαρα έτη.

Από της ψηφίσεως του νόμου περι εύρείας περιφέρειας ο έκλογικός άγών, όστις άνέκαθεν ήτο ζωηρός έν Ελλάδα, έλαβεν επικώς διαστάσεις· πρότερον οι υποψήφιοι την έκλογικήν αυτών δράσιν περιώριζον έντός του στενού κύκλου της επαρχίας, ήδη όμως όφείλουσι να περιέλθωσιν ει δυνατόν όλόκληρον τόν νομόν, δεικνύμενοι εις τούς ψηφοφόρους, άγορεύοντες, ύποσχόμενοι αυγά με τά καλάδια, κατακεραυνοβολούντες τούς αντιπάλους, έμψυχούντες τούς φίλους των, αγωνιζό-

μενοι να έλκύσουν τούς άδιαφόρους και να σχηματίσωσιν υπέρ αυτών ρεύμα· τούτο δε και πράττουσιν από δύο σχεδόν μηνών, ταξιδεύοντες διά του σιδηροδρόμου, δι' άμαξών, έφ' ίσπων, ήμιόνων, παντός είδους ύποζυγίων. Ποία άναρίθμητοι χειραφία, ποία μεριδιάρματα πρός τό πλήθος! άν έκάστη χειραφία, έκαστον μεριδιάρμα επλήρωνε τέλος πέντε λεπτά, ήδυνάμεθα έντός μιας έκλογικής περιόδου να ναυπηγήσωμεν τουλάχιστον τρία θωρηκτά. Τους υποψηφίους προϋπαντώσιν οι έκασταχού φίλοι της πολιτικής μερίδος των κατά πυκνάς ομάδας, πεζοι και έφιπποι ζητωκραυγάζοντες έξάλλως, πυροβολούντες και πάλιν πυροβολούντες και πάλιν ζητωκραυγάζοντες· την γραφικότητα του συνόλου έπιτείνει ή ιδιάζουσα ένδυμασία των κατοίκων φουστανελλοφορούντων ως έν τη Στερεά και τη Πελοποννήσφ ή βρακοφορούντων ως έν ταις Κυκλάσιν.

Άλλά δέν πηγαίνει μόνον ο υποψήφιος πρός τούς έκλογείς· πηγαίνουν και οι έκλογείς πρός τούς υποψηφίους· έκαστος τούτων πρό δύο τουλάχιστον μηνών άνοίγει επισήμως τό έκλογικόν σαλόνι του. Άλλοτε ότε τά ήθη ήσαν απλούστερα έν Αθήναις, ο υποψήφιος είχεν εις την αυλήν του βαρέλια τίνα ρητινίτου και τό ήλεκτρόχρονον όριμν ποτόν έπαρνε κ' έδινε· πολλάκις δε έδίδετο και μεζές εις τά παιδιά ως εκάλουν και καλοΰσιν έτι προστατευτικώς τούς έκλογείς οι υποψήφιοι· άλλ' ή πατριαρχική έκεινη εποχή παρήλθεν· τώρα εις τά έκλογικά σαλόνια προσφέρεται μόνον καννός σιγάρων. Έκάστην έσπέραν — μετ' έντάσεως έπιτενομένης έφ' όσον πλησιάζει ή ήμέρα των έκλογών — άναβοκαταιβαίνει τό πλήθος των φίλων, διεβεβαιοί την πρός τόν υποψηφίον πίστιν του, έν φ' έν μέσω πυκνής άτμοσφαιρας καπνού καταστρώννυνται τά σχέδια της έκλογικής έκστράτειας, σχολιάζονται τά γεγονότα, έκφέρονται προρρήσεις περι της έκβάσεως των έκλογών.

Περίεργον θέμα ψυχολογικής μελέτης κατά τας πυρετώδεις ήμέρας της έκλογικής περιόδου άποτελεί ο ψηφοφόρος· δεξιά, άριστερά άκούει έαυτόν άποκαλούμενον: «ο κυρίαρχος λαός», ήξεύρει ότι τό παν είνε εις τας χείρας του· και διά μιας άναλαμβάνει ήθος προστατευτικόν, χωρίς όμως να κατορθώσιν ν' άποσειση άκόμη τό ύποτελές του καθ' έκάστην βίου· κτυπή φιλικώς επί του ώμου τόν υποψηφίον, έν τη αϊθούσφ αυτού συμπεριφέρεται ως κακοαναδρεμμένον παιδίον, παρακαλών άλλ' οιονει προστάζων την σύζυγον του υποψηφίου, ήτις όχι σπανίως είνε κυρία έξαιρέτου άνατροφής, να του παίξη ένα κομμάτι 'ς τό πιάνο και έκφράζει την άπαρέσκειάν του άν τό τεμάχιον δέν είνε

του γούστου του και διατάσσει άλλο, ένα τραγούδι του όρόμου, της ταβέρνας, διότι τό ούς του νοσταλγεί.

Έν των χαρακτηριστικώτερων των ελληνικών έκλογών, ει μη τό χαρακτηριστικώτατον, είνε αι διαδηλώσεις.

Κατά τας επικώς μάχας των άρματωλικών χρόνων έπερίμενον:

— να κατακάτση ο κορνιαχτός να μετρηθή τ' άσκέρι.

Εις τόν έκλογικόν όμως άγώνα τό άσκέρι έκάστης μερίδος μετρείται πρό της άποφαστικής μάχης, συντάσσεται, έξελίσσεται, παρελαύνει διά των πλατειών και των λεωφόρων και των οδών, ζητεί να μνηστικώτερον και συμπαθέστερον, να κάμη την μεγαλειότεραν έντόπωσιν. Την έσπέραν καίονται πυροτεχνήματα, πυραυλοι διαυλακοΰν έν φωτεινή τροχιά τόν άέρα.

Από τινων έκλογικών περιόδων έκλέγεται σύμβολόν τι όπερ φέρουσιν οι όπαδοί έκάστης πολιτικής μερίδος, δι' ού κοσμοΰσι τας κομβιοδόχας, τούς πύλους των, περι ο συγκεντροΰσι τόν ένθουσιασμόν των και την άφοσίωσιν των. Τό όνομα του έμβλήματος τούτου άναφωνείται ως σύνθημα πολεμικόν κατά τας συναντήσεις και ρίπτεται κατά των αντιθέτων ως πρόκλησις, ως άπειλή. Κατά τας παρούσας έκλογάς τό μόνον κεντρικόν κόμμα έξέλεξε θαλόν έλαίας, εϋόιονον έμβλημα στέφαν νικηφόρος τας κάλλας αυτού και κατά την παρελθούσαν έκλογήν, τό ραλλικόν κόμμα έλαβε κλάνα μύριου και τό υπό τόν κ. Δηλιγιάνην παληοπάπουτσο διότι ο άρχηγός του, ως άρχην ανέλαβε να έμβάλωσιν τά της πολιτείας, τούτου δ' ένεκα οι όπαδοί αυτού επεκλήθησαν μπαλωματῆδες. Άλλ' έπειδή έν τινι άγορεύσει αυτού παρεκάλεσε τό πλήθος να ψηφίση, κατά κοινήν τινα του λαού έκφρασιν, κορδόνι τούς άποτελούντας τόν ιδικόν του αντιπολιτευόμενον συνδυασμόν, τούτ' έστι πάντας άνεξαρτέτως, ως σύνθημα έλήφθη υπό των όπαδών του αυτη ή λέξις.

— Έληγά! κραυγάζουσι στεντορείως οι ύπουργικοί.

— Μυριά! άρϋόνται οι ραλλικοί.

— Κορδόνι! ζελαρυγγίζονται οι δηλιγιαννικοί.

Οι κυβερνητικοί φέρουσιν επί του πύλου αυτών και μικράν εικόνα του κ. κ. Τρικούπη.

Πώς να σοι περιγράψω τώρα την μεγάλην διαδηλώσιν της τρικουπικής μερίδος;

Τριεμίριοι περίπου ψυχαι άπετέλουν τόν συμπαγέστατον τούτον όγκον· χιλιάδες πολιτών άνήλθον εκ Πειραιώς όλόκληρους άμαξοστοιχίας υπερπληρούντες· πολυάριθμοι διαδηλωταί συνέρρευσαν και εκ των μεσογειών χωριών της Άττικής διά του σιδηροδρόμου Άθηνών Λαυρείου, άλλοι δε ήλθον εκ Λεβαδείας ή Μεγαρίδος. Φαντάσθητε τώρα κυανολεύκους σημαίας κυματίζούσας, την εικόνα του κ. Τρικούπη έλαιωστεφῆ έφ' άμάξης, και την μεγαλοπρεπή πομπήν βαδίζουσαν πρός τούς ήχους έμβατηρίου όπερ επαιάνιζεν ή μουσική. Πρόσδες ένθουσιασμόν άπερίγραπτον, έπευφημίας υπέρ της έληγας και ζητωκραυγας υπέρ του Τρικούπη, πρόσδες την γραφικήν φουστανέλλαν των χωρικών, φαντάσθητε τά παράθυρα, τούς έξώστας κοσμομένους υπό άραιών γυναικειών μορφών και ποικιλοχρόων στολών, φαντάσθητε άνθη βαινόμενα εκ τινων έξωστών, έπειτα φαντάσθητε τόν κ. Τρικούπη άγορεύοντα πρός τό πλήθος έκείνο, και συγκίνησιν μέχρι δακρύων, και ένθου-

σιασμόν άκράτητον και άλαλαγμούς και όρυμαγδόν ζητωκραυγών. Έγώ, ως βλέπεις, σοι δίδω τά στοιχεία· άς έργασθῆ τώρα ή φαντασία σου, άλλ' όσον δημιουργική και άν είνε, όσην ικανότητα περι τό διακοσμείν και άν έχη, σου τό προλέγω, δέν θά δυνηθῆ ν' άναπλάσῃ την πραγματικότητα.

Τι συνέβη τας τελευταίας ήμέρας, δέν θά κατορθώσω να σοι παραστήσω και άν γεμίσω πενήντε φύλλα χάρτου, και άν εκ του λεξικού των συνωνύμων συναθροίσω και συσσωρεύσω πάσας τας λέξεις τας σημαίνουσας θόρυβον, παραφοράν, άλλοφροσύνην, μέδην, μανίαν. Τά πάθη έξήφθησαν μέχρι τηλικούτου σημείου ώστε έρρευσε και αίμα. Άν δέν τό ίδῆ τις με τούς όφθαλμούς του άδύνατον να πιστεύσῃ ότι ή πολιτική, ή ακριβέστερον ή εις τινα μερίδα ή εις έν άτομον προσήλωσις δύναται να έμπνεΰσῃ τοιοΰτον αδιάλλακτον φανατισμόν. Θα σοι έκθέσω διά βραχυτάτων σκηνήν, της μάργυς έγενόμενν πρό όλίγου.

Βρέχει κρουνηδόν· άλλ' οι όπαδοί της έληγας και του κορδονίου δέν είνε δυνατόν να έμποδισθών από έν τόσον μικρόν πράγμα. Αυτοί οι ικανοί ν' άψηφήσωσι τό πύρ δέν θ' άψηφήσωσι τό ύδωρ; Παρήλαυγον λοιπόν άνα τας οδούς κατά συμπαγή τάγματα. Έν τη πλατειά της Όμονοίας αι άντίπαλοι στρατια συναντώνται. Αρχίζει αληθής γιγαντομαχία. Δέν άκούεται κλαγγή όπλων, άλλ' άκούονται διάφοροι συριγμοί· δέν διασταυροΰνται, δέν συγκρούονται σπάθα, αλλά διασταυροΰνται, συγκρούονται κραυγαί: Έληγά! άρϋόνται Κορδόνι! βρυχάνται έκείθεν, και αγωνίζονται να πνίξωσι τας κραυγας των πολεμίων υπό τας ιδικάς των. Πολλοί τραυματίζονται . . . εις τόν λαμόν, με άλλους λόγους βραχνιάζουν και καθίστανται έκτός μάχης. Ένίοτε ή νίκη άμφιταλαντεύεται, κυμαίνεται· μακρόθεν έρχεται πυκνόν σώμα αγωνιστών· οι πολεμούντες προσβλέπουσι μετ' αγωνίας τούς έρχομένους. Τι είνε; είνε όπαδός της έληγας· τό κορδόνι φαίνεται ήττώμενον. Άλλ' όχι! μετ' όλίγον φθάνουσι και εις αυτό επικουρία και ή μάχη των λαρούγγων αρχίζει πάλιν σφοδρότερα, πεισματωδέστερα.

Σπουδαιότατον μέρος έλαβεν εις τας παρούσας έκλογάς ή ποιησις. Πλήν των ποιητών οίτινες άπετάθησαν πρός τόν ελληνικόν λαόν έν έξάρσει ποιητική όμιλούντες περι της άξίας της ψήφου, περι του μέλλοντος της πατρίδος κ.τ.λ., ή σατυρική ποιησις, τά σκώμματα έπήραν κ' έδωκαν κατά τό λεγόμενον. Ένόμιζε τις ότι εύρίσκεται εις τούς παλαιούς καιρούς των Διονυσίων. Όχι μόνον τά έξ άμάξης δέν έλειπον άλλ' ούδέ τά φαλικά άσματα.

Το κορδόνι, το κορδόνι
αφρο τα κακαρόνει

έλεγον οι μέν.

Το κορδόνι, το κορδόνι
την έληγά την ξεριζώνει!

άπῆντων οι άλλοι. Άν σου παρέδεται όλόκληρα άσματα, θά έβλεπες ότι δέν ύπολείπονται του παρ' Αθηναίω διασωθέντος φαλικού.

Άκούω άσματα εις την οδόν, φωνάς βραχνάς, ζητωκραυγας, παροινια άσματα, πυροβολισμούς, άλλ' έκουράσθηκα και κλείω την έπιστολήν. Άδριον έξημερόνει ή μεγάλη ήμέρα. Ω με ποία καρδιοκτόπια την άνα-

μένουν εκατοστὸς χιλιάδων τὴν ἡμέραν αὐτὴν! . . .
Τὶ δὲ ἐξέλεθη ἐκ τῶν καλῶν τῆς Ἑλλάδος; ἡ σωτηρία
ἢ ὁ δλεδρος; Ὁ Θεὸς νὰ ὀδηγήσῃ τὴν χεῖρα τῶν Ἑλ-
λῆνων πολιτῶν. Σὲ φιλῶ ὁ σὸς

Παρεπίδημος.

Κυριακὴ 14/26. ὁκτωβρίου 1890.

Ἐξόπνησα ἄμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου καὶ ἐξήλθον
εἰς τὰς ὁδοὺς. Ἡ Ἑλλάς ὅλη ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου μέχρι
τοῦ Ταινάρου ψηφοφορεῖ. Εἰσεύρεις πῶς γίνεται ἡ ψη-
φοφορία ἐν Ἑλλάδι; Πρῶτον μάθε διὰ ἐνταῦθα ἐκλε-
λεγμένοι θεωροῦνται οἱ δέκα ἢ δώδεκα ἢ δεκατρεῖς ἢ
ολιγώτεροι, ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ Νομοῦ, οἱ
λαμβάνοντες τὰς κλειστότερας ψήφους ἀσχετῶς κατὰ
τὸ σύνολον τῶν ψηφοφόρων. Τοῦτου ἕνεκα τὸ ballotage
τῶν Γάλλων καὶ ἡ Stichwahl τῶν Γερμανῶν ἐδῶ εἶνε
ἄγνωστα. Ὅπως «quand on est mort, on est bien mort»,
καὶ ἐν Ἑλλάδι ἄμα ἐκλεχθῆ τις δηλαδὴ ὑπερτερῆ ἄλλον
ἔστω καὶ κατὰ μίαν ψήφον, εἶνε ἐκλελεγμένος. Ἐπι-
σοψηφίας τὸ ζήτημα λύεται διὰ κλήρου· ὁ ἐκλεχθεὶς
ὅμως δὲν λαμβάνει τὸ χρίσμα τοῦ βουλευτοῦ εἰ μὴ μετὰ
τὴν ἐξέλεξι τῶν ἐκλογῶν καὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς νο-
μιμότητος τῆς ἐκλογῆς του. Οἱ τῆς πλειοψηφίας συνή-
θως δὲν διατρέχουσι κανένα κίνδυνον, ἀλλ' οἱ τῆς μει-
ονοψηφίας ἂν ἡ νομιμότης τῆς ἐκλογῆς τῶν δὲν εἶνε
τοῦτ' αὐτὸ κατάδηλος, μετὰ τὸν πλοῦν τῶν εἰς τὸ τρι-
κυμῶδες πέρασος τῶν ἐκλογῶν ναυαγοῦσιν ἐντὸς τοῦ
λιμένος, δηλαδὴ ἐντὸς τῆς Βουλῆς διότι τὸ ἔγκυρον τῶν
ἐκλογῶν ἐξελέγει οὐχὶ ἡ δικαστικὴ ἀρχὴ ἀλλ' αὐτὴ
ἡ Βουλὴ. Εἶνε περιττὸν νὰ σοὶ εἶπω ὅτι μετὰ τοιαύτην
ἐξαίτην ἦν ἐξανάπτουσι τὰ ἐκλογικὰ πάθη ἐν Ἑλλάδι,
οἱ ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ στεροῦνται τῆς ἀπαιτουμένης εἰς
δικαστὰς ψυχραιμίας, ἀπαθείας καὶ ἀπροσοπωλησίας.
Ἄλλὰ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου δὲ σοὶ γράψω βραδυ-
τερον ἐν ἐκτάσει. — Ἐν ἄλλο ἀκόμη: αἱ ἐκλογαὶ ἐν
Ἑλλάδι ἐκτελοῦνται οὐχὶ διὰ δελτίων ἀλλὰ διὰ μο-
λυβδίνων σφαιριδίων· τὸ σύστημα τοῦτο ἐπεκράτει πρό-
τερον ἐν ταῖς Ἰονίαις Νήσοις καὶ μετὰ τὴν προσάρτησιν
αὐτῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετεφευτέθη καθ' ἅπαν τὸ βα-
σίλειον. Ἡ ψηφοφορία εἶνε μυστικὴ, οὐχὶ ὅμως ἐνιαία,
διότι ὁ ἐκλογεὺς δύναται νὰ ψηφίσῃ ὅσους θέλει ἐκ
τῶν ὑποψηφίων· παρ' ἐκάστην κάλπην ἴσταιται ὁ ἀντι-
πρόσωπος τοῦ υποψηφίου, ὅστις διανέμει σφαιρίδια εἰς
πάντα προσερχόμενον νὰ ψηφίσῃ προσλαπιδίων αὐτόν,
ἐξορκίζων, καδικετεύων νὰ ρίξῃ εἰς τὸ ΝΑΙ τὸν ψήφον
του (εἰς τὴν γλώσσαν τοῦ λαοῦ ἡ ψήφος γίνεται ἀρ-
σενική).

Ἀλλὰ βλέπω ὅτι πρέπει νὰ σοὶ περιγράψω πῶς εἶνε
ἡ κάλπη, τὸ ἐκ λευκοσιδήρου αὐτὸ κιβώτιον, ἀπὸ τὸ
ὅποιον ἐξέρχονται ἐκάστοτε αἱ τόχαι τῆς Ἑλλάδος.
Λυποῦμαι ὅτι δὲν δύναμαι νὰ ἱχνογραφῶ διὰ νὰ σοὶ
δώσω σαφεστέραν ἰδέαν τοῦ πράγματος. Λοιπὸν φαν-
τάσου ἐν τετραγώνον κιβώτιον ἐκ λευκοσιδήρου, κεχρω-
ματισμένον τὸ μὲν ἡμισυ λευκόν, τὸ δὲ ἡμισυ μέλαν.
Ἐπὲρ τὸ λευκὸν ὑπάρχει ἐπιγραφὴ ΝΑΙ, ὑπὲρ τὸ μέλαν
ΟΧΙ. Ὁ δέλαν νὰ ψηφίσῃ ὑπὲρ τινος ρίπτει τὸν ψή-
φόν του εἰς τὸ λευκὸν μέρος, ὁ δέλαν νὰ ψηφίσῃ
κατὰ ρίπτει εἰς τὸ μέλαν· ἐντεῦθεν ἡ φράσις: «ὁ δεῖνα
ἐπῆρε τόσας λευκάς ἢ μαύρας ψήφους», ἐνῶ τὸ ὕλικόν
τῶν σφαιριδίων μένει τὸ ἴδιον καὶ μόνον ἢ θέσις μετα-

βάλλεται. Σπανίως, σπανιότατα, ὅμως ρίπτεται καὶ
σφαιρίδιον ἐξ ἄλλης ὕλης· εἰς τὰς παρελθούσας ἐκλογὰς
ψηφοφόροι τινές, διὰ νὰ δείξωσι τὴν λατρείαν τῶν, τὴν
ἀφοσίωσιν τῶν πρὸς τινὰ ὑποψήφιον ἔρριψαν εἰς τὴν
κάλπην τοῦ χρυσοῦ σφαιρίδια. Εἶπομεν ὅτι ἡ ψηφο-
φορία εἶνε μυστικὴ. Εἰς τὸ μέσον καὶ ἄνω μέρος τῆς
κάλπης ὑπάρχει κυκλωτὲρὸς ἀνοίγμα, εἶδος σωλήνος
προχωροῦντος μέχρι τοῦ βάθους τῆς κάλπης· ἐκεῖ ἐν
τῷ βάθει ὑπάρχουν δύο ὄπαί, μία πρὸς τὸ ΝΑΙ, μία
πρὸς τὸ ΟΧΙ. Ὁ ψηφοφόρος λοιπὸν ρίπτει τὸ σφαιρί-
διόν του δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ad libitum, χωρὶς νὰ φαίνε-
ται τί κάμνει. Ἐνδον, ἐκατέρωθεν τῆς κάλπης, προσρη-
μοσμένοι εἰς τὰς ὄπας εὐρίσκονται σάκκοι, οἵτινες δέ-
χονται τὰς ῥιπτομένας ψήφους. Ἡ ἀρίθμησις τῶν ψή-
φων, ἥτις εἶνε ἐπιπονωτάτη καὶ δυσχερὴς, διευκολύνεται
διὰ συστήματος ἀριθμήσεως εὐφροῦς καὶ ἀκριβοῦς, τοῦτ'
ἔστι διὰ ζυλίνων πινάκων οἵτινες φέρουσιν ἑκατὸν ὄπας
τὰς ὁποίας πληροῦσιν αἱ ἐπ' αὐτῶν ῥιπτόμενα ψήφου
αἱ πολλὰ ψήφοι λοιπὸν μετροῦνται καθ' ἑκατοντάδας
διὰ μᾶς, αἱ ὀλίγαι κατὰ δεκάδας. Ἄν σοὺ εἶπω ἀκόμη
ὅτι αἱ κάλπαι τοποθετοῦνται ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, καὶ
ὅτι τὴν ἡμέραν τῆς ἐκλογῆς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ πλη-
ροῦσι θόρυβοι καὶ ταραχαὶ καὶ ἐκδηλώσεις παδῶν ἡμιστα
χριστιανικῶν, ὅτι αἱ κάλπαι τοποθετοῦνται ἀμφιθεατρο-
εἰδῶς, ὅτι παρὰ τὴν θύραν τοῦ ναοῦ φρουροῦσι σκοποὶ
καὶ κλητήρες ἐπιτρέποντες κατὰ μικρὸν τὴν εἰσοδὸν τῶν
ψηφοφόρων, δὲ σχηματίζουσι κατὰ προσέγγισιν ἀκριβῆ
ιδεάν τῶν μηχανισμοῦ, δὲν λέγω τῶν ἐκλογῶν ἀλλὰ
τῆς ψηφοφορίας ἐν Ἑλλάδι· διότι αἱ ἐκλογαὶ δὲν κα-
ταρτίζονται ἐκεῖ πρὸ τῆς κάλπης, δὲν αὐτοσχεδιάζονται·
αἱ ἐκλογαὶ καταρτίζονται ἀπὸ μακροῦ, ἐν ταῖς αἰδοῦ-
σαις, ἐν ταῖς ταβέρναις, ἐν τοῖς κακουργιοδικείοις, παν-
ταχοῦ ὅπου ὁ ὑποψήφιος εὐρίσκειται εἰς συνεπαφὴν με-
τὸν ἐκλογέα, καὶ τρέχει καὶ ἐργάζεται ὑπὲρ αὐτοῦ, καὶ
φροντίζει διὰ τὰς δίκας του, τὰς ἀτομικὰς ὑποθέσεις
του, τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντά του, δημιουργῶν τὴν ἐπι-
ροὴν ἢ τὰ ἄλλως λεγόμενα ἐκλογικὰ κεφάλαια. Περὶ τοῦ
ζητήματος τούτου ἐλάττω νὰ σοὺ γράψω ἄλ-
λοτε ἐν ἐκτάσει· εἶνε ζήτημα ὑψίστης κοινωνικῆς ση-
μασίας διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Τώρα ἐπανέρχομαι εἰς τὴν διήγησίν μου· ποῦ εἶχα
μείνη; εἰς τὰς ὁδοὺς περιεργαζόμενος τὰς πρὸ ἐμοῦ
οικηνάς.

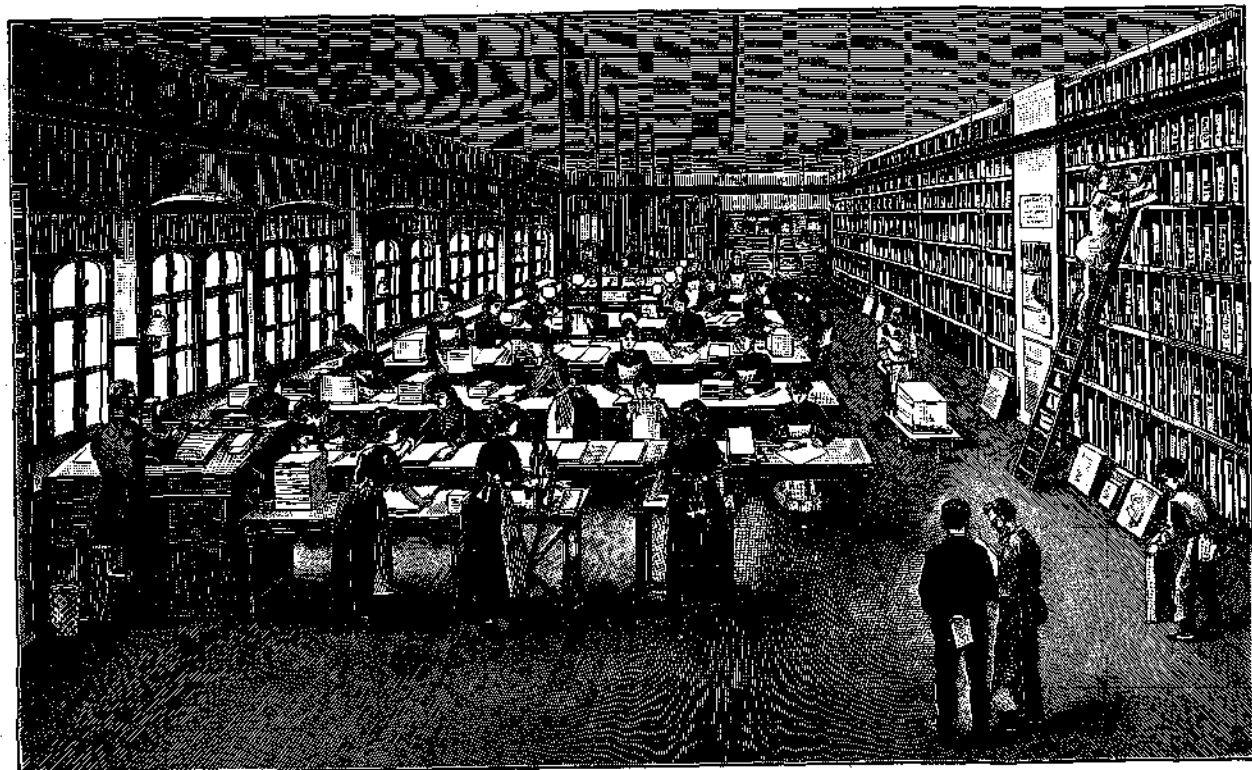
Ὅλος ὁ πυρετὸς τῶν τελευταίων ἡμερῶν, ὅλος ὁ
ἐξερειδισμὸς τῶν νεύρων ὁ φθάσας μέχρι παραφροσύνης
ἐξίκετο εἰς τὸ ἀκρότατον σημεῖον. Πᾶς Ἀθηναῖος, καὶ
αὐταὶ αἱ γυναῖκες καὶ αὐτοὶ οἱ παῖδες διεχύθησαν εἰς
τὰς ὁδοὺς, ἐπλημμύρισαν τὰς πλατείας, οἰστρήλατοι.

Πρὸ τῶν ἐκλογικῶν κέντρων, δηλ. τῶν ναῶν, τῆς
Μητροπόλεως, τοῦ Ἁγίου Φιλίππου, τοῦ Μεγάλου Μο-
ναστηρίου, τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τῆς Χρυσοσηλαιο-
τίσεως, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, καὶ
τῶν δύο δημοτικῶν σχολῶν αἵτινες ἐπίσης χρησιμεύουσιν
ὡς ἐκλογικὰ κέντρα δι' ἑλλειψίν καταλλήλων ναῶν,
τῆς σχολῆς Πλάκας καὶ τῆς σχολῆς Καραμάνου, τὸ
πληθὺς συνωστίζεται πυκνόν, ἀναρίθμητον, καὶ ἐκ τῶν
φωνῶν, τῶν ζητωκραυγῶν ἀποτελεῖται βόμβος ὑπόκωφος
καὶ παράδοξος.

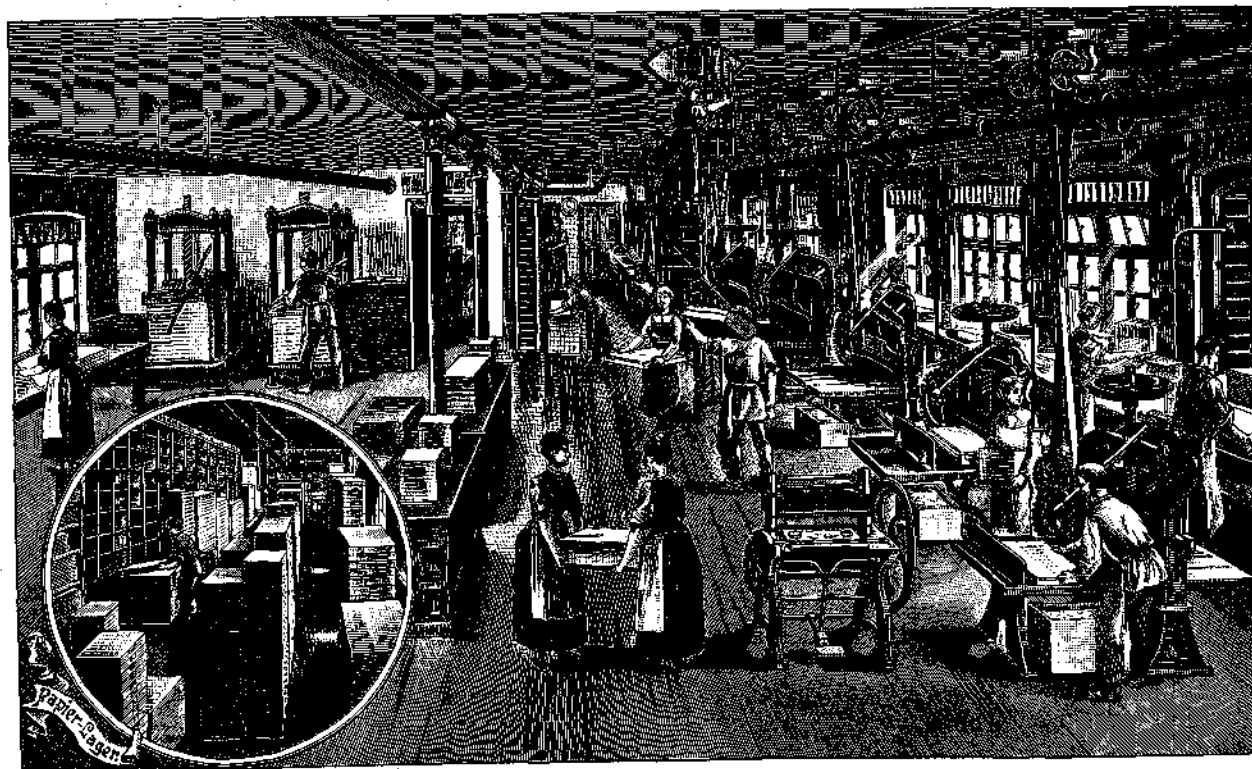
Αἱ ἀγορεύσεις τῶν ὁπαδῶν τῶν διαφόρων μεριδῶν,
οἵτινες ὀρῶσι κατὰ μπουλούκια, ἀπειλοῦνται καθ'

ἐκάστην στιγμήν. Ἄλλ' ἰσχυραὶ ἐπιποὶ περιπολῖαι δια-
τρέχουσι τὴν πόλιν, καὶ πεζαὶ περιπολῖαι, καὶ σμήνη
ἀστυνομικῶν κλητῆρων. Ὄτω πᾶσα σύγκρουσις προ-

ἀρχῶν τῶν ἀπὸ τὰ παράδουρα ἢ τοὺς ἐξώστας, κατα-
βαίνουν εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰς τὰς πλατείας, φέρουσαι ἐλῆθ
ἢ κορδόνι ἢ μυρτιά, λαμβάνουν μέρος εἰς τὰς δια-

ΝΕΑΝΙΔΕΣ ΔΙΠΛΩΝΟΥΣΑΙ ΤΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΦΥΛΛΑ.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ.

λαμβάνεται, διαλύονται τὰ στίφη καὶ προλαμβάνεται ἡ
χρῆσις τοῦ αἵματος.

Φωναί, ζελαρυγγίσματα, πανδαιμόνιον. Αἱ γυναῖ-
κες δὲν ἀρκοῦνται νὰ ἐπιδεικνύωσι τὸ ἐμβλημα τῶν

δηλώσεις, ζητωκραυγάζουν. Ἀναμίζ, κυρία, δεσποινί-
δες, κόραι τοῦ λαοῦ, αἱ τόσον συνεσταλμένα συνήθως
καταντῶν ἀγνώριστοι σήμερον. Αἱ ἐκλογαὶ ἐμέδυσαν
μικροῦς καὶ μεγάλους. Ἴδου καὶ λογοπαίγνια. Περι-

καλλίης κυρία έφερον επίδεικτικώς κορδόνι και διά του άραιού στόματός της έφώναζε κορδόνι! κορδόνι! Έν τινι συναντήσει μετ' άποσπάσματος έλαιόφορων, εις έξ αυτών άποτείνεται εις την κυρίαν και τή λέγει: — Κυρία μου άδίκως φωνάζετε κορδόνι· σεις είσθε με την έληά· έχετε την έληά 'ς τὸ μάγουλο. 'Ηξέυρεις ίσως ότι ή έληά, τὸ μέλαν εκείνο σιγμάτιον, δίδει ιδιαίτερον τι θέλητηρον εις τὰς μεσημβρινάς μορφάς, τὰ δὲ δημοτικά άσρατα έξυμνοῦσιν αὐτήν:

Έχει έληά 'ς τὸ μάγουλο, έληά 'ς την άμασχάλη.

Τὸ στίφος τῶν έλαιοφορούντων διήλθεν ως καταγιγίς και άπερακρόνθη φωνάζον:

— Την έληά 'ς τὸ μάγουλο! την έληά 'ς τὸ μάγουλο!

Έν Αθήναις προφανώς ύπερισχέυει ή έλαιά· τόσον δὲ πυκνοί και μεγάλοι είναι οί περιηγόμενοι κλάδοι ώστε όμοιάζουσι με δάσος έλαιῶν βαδίζον.

Η έντύπωση ότι έχθρικά στίφη εισέβαλον εις τὸ πτολιέθρον τῆς Παλλάδος επανέρχεται άκουσίως εις τὸ πνεῦμά μου. Αί πληρούσαι τὸν άέρα φύργαί, αί έξημενέαι μόρφαί και αί παράφοροι κινήσεις, σὲ μεταφέρουσιν εις χρόνους καδ' οὗς βάρβαροι όρδαί ήρήμουν και έδῆον τὰς πόλεις. Οί όπαδοί τῆς έληάς μετὰ πεισματώδη πάλην άρπάζουσι την σημαίαν τῶν κορδονιστῶν· οὔτοι ένισχυθέντες έφορμάσι νά συντρίψωσι και έξουθενίσωσι τούς έναντίους.

Άμαξάι φέρουσαι τούς ύποψηφίους, έμβληματοφορούσαι, διατρέχουσιν από ρυτήρος τὰς όδοὺς, επίπνως εισδύουσαι εκεί όπου τὸ πλῆθος είναι συμπαγές. Πολυλοί πυρέσουσιν εκ προσδοκίας, και ζητοῦσιν έντυχές τι προουώνισμα, κάτι τι, έστω και μικρόν και άόριστον, τὸ

όποῖον νά άντικαταστήσῃ την άνυπομονησίαν των, την άγωνίαν των.

Άμα τῆ δύσει τοῦ ήλιου άκούεται ισχυρός κρότος κλειδῶν έν ταῖς εκκλησίαις· αἱ θύραι των κλείονται. Η εκλογή έληξεν. Η τύχη τῶν ύποψηφίων άπεφασίσθη. Ο θριαμβος ή ή ήττα είναι ήδη έντός των καλών. Άρχεται ή διαλογή τῶν ψήφων. Πρό εκάστου τμήματος θάλασσα άνθρωπίνων όντων ταρασσεται και κυματίζει. Πόσον μακρά φαίνεται ή ώρα! Έπί τέλους άκούεται κρότος άνοιγομένης θύρας, και έξέρχεται άνθρωπος τις όστις γεγωνυία τῆ φωνῆ άναφωνει τὸ όνομα τοῦ κατ' άλφαβητικῆν τάξιν πρώτου τῶν ύποψηφίων και τὸν αριθμόν των εις τὸ ΝΑΙ ψήφων του. Σιγή πένδιμος ή άλαλαγμός χάράς ύποδέχονται τὰς τοιαύτας εκφωνήσεις. Έφ' όσον άνακηρύττονται αἱ ψήφοι τῶν ύποψηφίων, ταχυδρόμοι μεταβιβάζουσιν από εκάστου τμήματος έν πυρετώδει σπουδή τὰς ειδήσεις εις τὸ γενικόν στραταρχεῖον τοῦ ύποψηφίου, όπου οὔτος, έν μέσω τῶν φίλων του, επί τραπέζης κύπτων και χαράτων αριθμούς, ύπολογίζων, συγκρίνων, συγκεντροῖ με καρδιοκτύπι τὰ άποτελέσματα, κυμαινόμενος μετὰ φόβου και έλπίδος, κρεμάμενος από τὰ χεῖλη τοῦ εκάστοτε έρχομένου ταχυδρόμου, όστις θά φέρῃ τὸ σωτήριο ή όλέθριον άγγελμα. Μετ' όλίγον θά είναι άρρήτως έντυχῆς ή άπεριγράπτως δυστυχῆς. Θά δημηγορή με ύπερηφάνειαν νικητοῦ από τοῦ έξώστου του, ή θά ζαρώνη ως ήττημένος εις έν δωμάτιον, και βυθισμένος έν τῆ θλίψει του θ' άκούῃ κρότον τενεκέ, δν οί πολιτικοί έχθροί του έδεσαν εις την ούραν σκύλου, και δν οὔτος σύρει περιδεῆς πρό τῆς οικίας τοῦ άποτυχόντος.

Παρεπίδημος.

ΠΩΣ ΚΑΤΑΡΤΙΖΕΤΑΙ Η ΚΛΕΙΩ.

(Συνέχεια.)

Συγκεχυμένος και ύπόκωφος βόμβος, εύκρινέστερος και ισχυρότερος καθιστάμενος έφ' όσον πλησιάζομεν, έξέρχεται εκ τῆς αἰθούσης τῶν ταχυπεστηρίων. Η έντύπωση τοῦ πρώτην φοράν εισερχομένου εις τοιαύτην αἰθουσαν είναι άκούσια τις άνησυχία, έσωτερική τις ταραχή. Έκείνα τὰ παραπεταγμένα πελώρια ταχυπεστήρια, εκείνοι οί ποικιλόσχημοι όδοντωτοί περίπλοκοι εκ χάλυβος και σιδήρου μηχανισμοί, εκείνη ή ακατάπαυστος και πολυσύνθετος κίνησις και ώσις και περιστροφή δερματίνων τελαμώνων, τροχῶν, έλικῶν, έμβόλων, έχει τι τὸ μιλγιῶδες, τὸ ύπερφυσικόν· όλον εκείνο τὸ σιδηροδν πανδαιμόνιον έλαύνεται ύπ' άοράτου δυνάμεως, έν παταγῶδει ρυθμῶ, έν καταπλήσσοντι τρόμῳ.

Έν τῆ αἰθούσῃ ταύτῃ θά εκτυπωθῆ ή Κλειώ.

Ηδη έν άλλῳ τμήματι τοῦ τυπογραφείου έβράχη ό τυπογραφικός χάρτης, όπως ή επ' αὐτοῦ έντύπωση τῶν τυπογραφικῶν χαρακτήρων και τῶν εικόνων γείνη καλλιτέρα και ζωρῶ. Άφου δ' έλειάνθη δι' ειδικῆς μηχανῆς φύλλον πρός φύλλον όπως προσλάβῃ αἰθῆς την πρώτην σελιθῶνα, ήν αφήρσεν απ' αὐτοῦ ή έξύγρανσις, μεταφέρεται εις την αἰθουσαν τῶν ταχυπεστηρίων.

Εἶδομεν πῶς στοιχείον πρός στοιχείον έστοιχειοθετήθησαν τὰ διάφορα άρθρα, πῶς διαρθώθησαν διά συντόνου προσοχῆς επανειλημμένως, όπως μη ύπολειψθῆ κανέν τυπογραφικόν παρῶραμα, εί δυνατόν· εἶδομεν πῶς κατεσκευάσθησαν εκ χαλκοῦ τὰ εκμαγεῖα τῶν εικόνων. Τὰ εκμαγεῖα ταῦτα, λείαι πλάκες όντα, καθηλοῦνται επί τεμαχίων ζύλου έχόντων τὸ ύψος τῶν τυπογραφικῶν στοιχείων, οὔτω δ' έναρμόζονται έν τῆ δι' αὐτὰ προορισθείση σελίδι.

Αἱ σελίδες στερεῶς περιδεδεμέναί, όπως μη εκπέσωσι και διασκορπισθῶσι τὰ τυπογραφικά στοιχεία, τοποθετοῦνται επί τῆς τυπογραφικῆς πλακός, έξ ἧς θ' άποτυπωθῶσιν επί τοῦ χάρτου. Αἱ πρός τύπωση σελίδες είναι διάφοροι τὸν αριθμόν αναλόγως τοῦ μεγέθους εις ό μέλλει νά πτυχθῆ τὸ τυπογραφικόν φύλλον τοῦ περιοδικοῦ ή βιβλίου.

Ένδεχόμενον τώρα νά νομιζῆ κανεῖς εκ τῶν συνδρομητῶν μας ότι τὰ βάσανα έτελείωσαν και ότι θ' άρχίσῃ επί τέλους ή εκτύπωση. Πλάνη! Τώρα άρχίζουσιν αἱ προπαρασκευαί τῆς εκτύπωσης. Η μεγαλοφυῆς επνοια τοῦ αἰώνος ήμῶν, τὸ τυπογραφικόν ταχυπεστήριον, έχον σημασίαν έν τῆ ιστορίᾳ τῆς άνθρωπότητος διά την

ταχείαν άναπαραγωγῆν τῶν έργων τῆς διανοίας και την καταπληκτικῆν διάδοσιν τῶν ιδεῶν, οἶαν αὐτὸ τὸ έργον τοῦ Γουτεμβέργου, άπαιτεῖ σύντονον και επίτονον προπαρασκευῆν διά τὰς καλλιτεχνικὰς εκτυπώσεις, άλλ' άμα τῷ πέρατι αὐτῶν τόσον ταχέως λειτουργεῖ ώστε δύναται νά εκτυπώσῃ τελείως έν μιᾷ ώρα τόσα άντίτυπα, όσα τὸ άρχέτυπον χειροκίνητον τοῦ Γουτεμβέργου μόλις θά κατάρθου νά εκτυπώσῃ έν μιᾷ ὅλην ήμέρᾳ μετὰ πόνου και μόχθου, και ταῦτα άνόμοια, άλλα μεν λίαν ισχυρῶς άλλα δὲ λίαν άσθενῶς εκτετυπωμένα.

Όπως επτευχθῆ άσπογος και καλλιτεχνικῆ εκτύπωση τῶν εικόνων άπαιτεῖται έν πρώτοις καλή τυπογραφικῆ μελάνη. Έπειδὴ δὲ αἱ εἰκόνες περιλαμβάνουσι πολλακίς πάσας τὰς βαθμίδας τοῦ φωτός και τῆς σκιάς, πρέπει νά καταβληθῆ ή δέουσα προσοχή όπως αἱ άποχρώσεις αὐτὰ εκτυπωθῶσι μετὰ μεγίστης ακριβείας, διότι άλλως τὸ έργον τοῦ ζωγράφου και τοῦ ζυλογράφου θά παρασταθῆ ήμισθεστός τις και θαμβή άπεικόνισις πρό τῶν όμμάτων τοῦ άναγνώστου. Άπίστευτος είναι ή διαφορά μετὰξύ εἰκόνος εκτυπωθείσης μετὰ την δέουσαν προπαρασκευῆν ή εκτυπωθείσης άνευ αὐτῆς: ή πρώτη είναι πολλακίς καλλιτέχνημα· ή δευτέρα είναι πάντοτε μουντζούρωμα.

Άλλ' εις τί συνίσταται ή προπαρασκευῆ αὐτῆ, θά έρωτήσετε, και πῶς εκτελεῖται;

Άλλά πρός τούτο είναι άνάγκη νά εἰπωμεν πῶς διενεργεῖται ή τύπωση.

Αἱ σελίδες, ως εἶδομεν, εύρίσκονται επί τῆς σιδηρῆς τυπογραφικῆς πλακός. Λειτουργοῦντος τοῦ πιεστηρίου ή πλάξ αὐτῆ κινεῖται άκαταπαύστως έντός και εκτός καδ' όριζοντίαν διεύθυνσιν, έφαπτομένη κυλίνδρων έξ ὧν εκρέει ή τυπογραφικῆ μελάνη. Κατὰ την περαιτέρω αὐτῆς πορείαν ή πλάξ συναντᾷ όριζοντίως κείμενον περιστροφικόν κύλινδρον, μεθ' οὗ έρχεται εις έμμεσον έπαφήν, εις άμμεσον δὲ μετὰ τοῦ επ' αὐτοῦ φύλλου τοῦ χάρτου, επ' οὗ τῆ περιστροφῆ τοῦ κυλίνδρου άποτυπῶνται αἱ ήδη διά μελάνης επικεχρισμένα σελίδες.

Έκ τοῦ πρώτου τυπογραφικοῦ δοκιμίου έννοεῖ ό μηχανικός τοῦ πιεστηρίου τὰς τυχόν έλλείψεις. Την προσοχῆν αὐτοῦ επισπῶσι και αἱ σελίδες τοῦ κειμένου άλλ' ιδιαίτατα αἱ εἰκόνες. Άν ή εκτύπωση εγένετο άσθενῆς εις τι μέρος επκολλᾷ χαρτῖα επί τῆς αναλογούσης θέσεως τοῦ κυλίνδρου, οὔτος δὲ παχύτερος γινόμενος εκεί επφέρει μείζονα πίεσιν, τούτ' είναι έντονωτέρων άποτύπων. Άν τούναντίον αὐτῆ είναι λίαν έντονος, ό μηχανικός ενεργεῖ κατὰ την αὐτῆν πάλιν άρχῆν, άλλ' άντιθέτως, δηλαδή αποκόπτει μικρὰ τεμάχια εκ τοῦ περιβάλλοντος τὸν κύλινδρον χάρτου εις τὰ αναλογούντα πρός την λίαν έντονον τύπωση μέρος, οὔτω δ' εκεί λεπτοτέρου καθισταμένου τοῦ κυλίνδρου μικρότερα γίνεται και ή πίεσις. Η τοιαύτη διακανόνισις τῆς φωτοσκιάσεως τῶν εικόνων άπαιτεῖ μεγίστην δεξιότητα, μεγίστην καλαισθησίαν και συντονωτάτην προσοχῆν.

Εὐνόητον είναι ότι διά την επίτονον ταύτην εργασίαν άπαιτεῖται πολὺς χρόνος· πλέον ή όλόκληρον ήμέραν χρειάζεται ή μηχανικός διά την τοιαύτην προπαρασκευῆν τῆς Κλειῶς. Άλλά περατωθείσης ταύτης ή εργασία προχωρεῖ πλέον μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος. Άμα ή εργάτις (διότι γυναῖκες εκτελοῦσιν έν τοῖς εὐρωπαϊκοῖς τυπογραφείοις την εργασίαν ταύτην,) άποθέσῃ

τὸ φύλλον τοῦ χάρτου εις την μηχανῆν, και παρευθῶς δράττεται αὐτοῦ ή μηχανῆ διά τῶν μεταλλίνων άρπαγῶν τῆς και διευθύνει ύπὸ τὸν κύλινδρον, έν ριπή δ' όφθαλμοῦ παραλαμβάνει αὐτὸ όπως άλλῃ εργάτις. Έν ενί λεπτῷ τῆς ώρας δέκα τοιαύτας εκτυπώσεις εκτελεῖ έν ταχυπεστήριον, ώστε ύπολογίσατε πόσον διαρκεῖ ή τύπωση περιοδικῶν εις μυριάδας άντιτύπων εκδιδομένων.

Άλλά τὰ φύλλα έντυπῶνται εκ τοῦ ένός μόνον μέρους, άλλο δὲ πιεστήριον άναλαμβάνει την εκτύπωσην τοῦ έτέρου μέρους, ενῷ παρέκει άλλο πιεστήριον εκτυποῖ τὸ έξώφυλλον τῆς Κλειῶς, τὸ όποῖον δεῖται δύο εκτυπώσεων.

Καταλαμβάνετε ποία τάξις και ακριβεία επκρατεῖ εις τὰ πολυμερῆ τυπογραφικά εργοστάσια όπως τὸ πολύπλοκον έργον συντελεθῆται κανονικῶς και άπροσκόπτως. Έκάστη μηχανῆ πρέπει έν ώρισμένῳ χρόνῳ νά παραλάβῃ τὸ έργον τῆς και έν ώρισμένῳ νά παραδώσῃ αὐτὸ συντελεσμένον. Τὰ σιδηρὰ εκείνα σύνεργα δὲν εννοοῦν οὐδὲ δευτερόλεπτον νά χασομερήσουν, όπως λέγομεν εις την κοινῆν γλώσσαν. Δι' αὐτὰ πρό πάντων ισχύει τὸ άγγλικόν λόγιον: χρόνος είναι χρῆμα. Μιάς ώρας άργοπορία περι την παράδοσιν τῆς ὕλης, περι την επιστροφήν τῶν διορθώσεων, δυνατόν νά επενέγκῃ εβδομάδος ὅλης καθυστέρησιν τοῦ φύλλου. Έμπρός! φωνάζει τὸ άκίνητον σιδηροδν τέρας, δὲν ήμπορῶ νά περιμένω, δὲν έχω καιρὸν νά χάνω, μοῖρά μου είναι ή δράσις· αν δὲν επρόφθασες, τόσον τὸ χειρότερον διά σέ: δι' άλλον θά εργασθῶσιν οί χαλύβδινοι ὀδόντες μου!

Έν άλλῶς θαυμάσιον τεχνούργημα τῆς άνθρωπίνης επνοίας δύναται νά ἴδῃ ή άναγνώστῆς έν τῆ εἰκόνι τῆ περιπόσῃ περιστροφικῶν πιεστήριον.

Τὸ πιεστήριον τούτο παραλαμβάνει τὸν χάρτην οὐχι εις τυπογραφικά φύλλα τετμημένον, άλλ' οἶον παραδίδει αὐτὸν τὸ εργοστάσιον, τούτ' είναι εις κυλίνδρους εκ πολλῶν εκατοστῶν μέτρων μήκους. Μηχανισμός τις εκτυλίσσει αὐτὸν μετὰ ταχύτητος άσυγκρίτως μεγαλειτέρας εκείνης ἧς είναι ήκαναί αἱ άνθρωπίναι χεῖρες άποδέτουσαι τὸν χάρτην κατὰ φύλλα, τούτου δ' ένεκα και ή ταχύτης τοῦ πιεστηρίου τούτου είναι άσυγκρίτως μεγαλειτέρα, αὐτόχρονη δὲ καταπληκτικῆ. Αἱ εφημερίδες, αἰτινες πολλακίς παρατείνουσι τὸ έργον τῆς συντάξεως των πέραν τοῦ μεσονυκτίου και περι την αὐγῆν ήδη πρέπει νά έχωσι χιλιάδας άντιτύπων έτοίμους όπως κορέσωσι την καινομανῆ άνυπομονησίαν τοῦ πλήθους, εκτυπῶνται διά τοιούτων πιεστηρίων. Διά τοιούτων πιεστηρίων εκτυποῦνται και αἱ μυριάδες τῶν άγγελίων και δεκλαμῶν, ως διασκορπίζει μέχρι τῶν εσχάτων γωνιῶν ή βιομηχανία και τὸ εμπόριον.

Τὰ περιστροφικά πιεστήρια ὅμως δὲν εκτελοῦσι μόνον κατεσκευασμένας εργασίας άλλα και καλλιτεχνικὰς εκτυπώσεις, εις τὸ επακρον τελειοποιηθέντα επ' εσχάτων.

Ίδωμεν ήδη επί μικρόν την λειτουργίαν τοιούτου πιεστηρίου και θαυμάσωμεν τὸ άνθρωπίνον πνεῦμα. Η μηχανῆ αὐτῆ εκτυλίσσει τὸν χάρτην εκ τοῦ κυλίνδρου, αν δ' ύπάρχῃ άνάγκη ύγράνσεως, εισάγει αὐτὸν έν δοχείῳ περιέχοντι θερμόν άτμόν. Έπειτα αποκόπτει τὸν χάρτην κατὰ τὸ όριζόμενον σχῆμα και εκτυπώνει τὸ φύλλον επί τῆς μιάς πλευρᾶς, έπειτα δὲ επί τῆς άλλης. Η μηχανῆ αὐτῆ κατορθοῖ και τι πλέον: στοιβάξει τὸ

έν επί του άλλου τα τυπωθέντα φύλλα ή και τα διπλώνα, και έν τη μίθ δέ και έν τη έτέρη περιπτώσει διά μηχανισμού τινος άριθμεί αυτά. Όλη ή πολυμερής λειτουργία τής μηχανής ταύτης άπαιτεί ύπηρεσίαν δύο μόνων άνδρών.

Τά έξαιρετικώς ύμως καλλιτεχνικά έργα, δι' ά δέον νά καταβληθή μεγίστη προσοχή, έκτυπούνται διά τών

άλλων ταχυπεστηρίων, άτινα άνεφέρομεν πρό μικρού. Διά τοιούτου έκτυποΰται και ή ήμετέρα Κλειώ, έπομένως δέν διπλοΰται διά μηχανισμού τινος, άλλ' υπό λεπτών γυναικειών χειρών. Άλλά τά περι τούτου ως και περι τής άπαιτουμένης έν γενεί εργασίας όπως τó φύλλον φθάση μέχρι τών χειρών τών αναγνώστών ήμών, εις τó προσεχές τεΰχος. (Έπειτα τó τέλος.)

ΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ ΕΡΕΥΝΑΙ.

(Τέλος.)

ΤΟ περί τών Μολούκκων ζήτημα έπρόκειτο νά λυθί υπό τού έν έτει 1524 συνελθόντος έν Βαζαδοζ ισπανοπορτογαλικού συνεδρίου τών Πιλότων. Τó συνεδριον έληξεν άνευ άποτελέσματος, διότι αι δύο διαφερόμεναι μερίδες έφερον διάφορα μέτρα τής γής, οι μόν Πορτογάλοι ύπολογίζοντες εις 70 μίλια τó μήκος μιάς μοίρας τής γήινης περιφέρειας, οι δέ Ισπανοί εις μόνον 62½ μίλια. Οι Ισπανοί ύμως έξεπιτήδες ήθελον νά παριστάσι τήν γήν μικροτέραν, όπως μεταθέσωσι τās Μολούκκας εις τās ιδικάς των κτήσεις· διότι βραδύτερον, ότε ή έρις έξωμαλόνθη και ό αυτοκράτωρ Κάρολος Ε' έλαβε 500,000 δουκάτων, ύπελόγιζον και αύτοι εις 70 μίλια τó μήκος τής γήινης μοίρας. Μόλις έν έτει 1615 εισήχθη υπό τού Σνελλίου νέα άσφαλής μέθοδος πρός άναμέτρησιν τής γής, ή τριγωνομετρική, ήτις και σήμεραν εφαρμόζεται.

Ένταΰθα λήγει νέα ιστορική περίοδος τών περι τού σχήματος τής γής έρευνών. Κατά τήν πρώτην ή γή ένομιζέτο ως δίσκος, κατά τήν δευτέραν έδεωρήθη ως σφαίρα. Η έποχή τών μεγάλων ανακαλύψεων έπερατώθη και ήδη έπήλθεν ό χρόνος επιστημονικών περιηγήσεων. Ακαδημία και κυβερνήσεις ήρχισαν ν' αποστέλλωσιν εις μεμακρυσμένας χώρας άνδρας σοφούς και ειδικούς επιστήμονας χάριν επιστημονικών έρευνών. Πρός τοιούτον σκοπόν έπεμφεν ή Ακαδημία τών Παρισίων τῷ 1672 τόν Jean Richer εις Cayenne. Ένταΰθα έμελλε τó έκκρεμές νά προδώση νέα μυστήρια του σχήματος τής γής. Τó έκκρεμές ώρολόγιον του Richer δέν έπήγαγε σωστά έν Cayenne, έμενε δηλ. καθ' έκάστην ήμέραν 2 πρωτόλεπτα και 48 δευτερόλεπτα όπισω, και διά τούτο ήναγκάσθη ό Richer νά συντάμη αναλόγως τó έκκρεμές τού ώρολογίου τού όπως άποκαταστήσῃ τήν ακριβή αύτου πορείαν. Ότε έπανήλθεν εις Παρισίους τó ώρολόγιόν του τούτο έπήγαγε 2 πρωτόλεπτα και 48 δευτερόλεπτα έμπρός. Ό Richer άνεγνώρισεν άμέσως έν Cayenne τήν αίτίαν τής έπιβραδύσεως ταύτης. Αί κινήσεις του έκκρεμούς όρίζονται και έξαρτώνται έκ τής έλκτικής δυνάμεως τής γής· Όσα ισχυρότερον ένεργεί ή δύναμις αύτη, τσοσούτω ταχύτερον κινείται τó έκκρεμές, όσα δέ ασθενεστερά είνε ή έλξις, τσοσώ βραδύτερα γίνονται αι κινήσεις τού αύτου έκκρεμούς. Η δέ άνισότης τής έλξεως εις τούς διαφόρους τόπους δέν δύνανται νά προέρχεται άλλοθεν ει μί έκ τής άνίσου άποστάσεως αυτών από τού κέντρου τής γής. Έκ τούτων λοιπόν συνεπέρανεν ό Richer ότι ή γή δέν είνε τελεία σφαίρα, άλλά πεπλατυσμένη μόν εις τούς πόλους, διαγκωμένη δέ εις τόν ίσημερινόν.

Η ανακάλυψις αύτη του Richer προκάλεσε τήν όξύνοιαν και άλλων σοφών άνδρών, οστίνες άμέσως έπεχείρησαν νά προσδιορίσωσιν ακριβέστερον τās αποκλίσεις ταύτας του σχήματος τής γής από τού τελείως σφαιρικού. Δύο γνάμια έσχηματίσθησαν αντίθετοι άλλήλαις: Οι μόν ισχυρίζοντο, ότι ή γή έν είνε έξωγκωμένη περι τόν ίσημερινόν άλλά έπιμεμακρυσμένη, οι δέ παρεδέχοντο τήν γνώμην του Richer ως όρθήν. Με άλλους λόγους έπρόκειτο περι τούτου, αν ή γή όμοιάζει κατά τó σχήμα πρός ώόν ή πρός πορτοκάλιον.

Η λύσις του ζητήματος τούτου άπήτει νέας άναμετρήσεις. Αν ή γή ήτο, ως ισχυρίζετο ό Richer, πεπλατυσμένη εις τούς πόλους, τότε έπρεπε μία μοίρα μεσημβρινού κύκλου νά είνε μακροτέρα παρά τοίς πόλοις τής γής, παρά μία μοίρα του αύτου κύκλου πλησίον του ίσημερινού. Υπελείπετο λοιπόν νά έκτελεσθώσιν αι καταμετρήσεις αύται, και τότε τó ζήτημα δά έλύετο όριστικώς. Πραγματικώς, έν έτει 1735 μετέβησαν ό μόν Bouguer και ό Condamine εις τó Περόν, οι δέ Maupestius και Clairaut εις Λαπλανδιαν, όπως μετρήσωσιν αύτόθι τó μήκος μιάς μοίρας του μεσημβρινού κύκλου τής γής. Τά άποτελέσματα τών καταμετρήσεων τούτων έδηκαν έκτός πάσης άμφιβολίας τήν γνώμην του Richer, και ούτως έβεβαιώθη ότι ή γή είνε πορτοκαλοειδής, ήτοι πεπλατυσμένη περι τούς πόλους.

Αί καταμετρήσεις έγινοντο όλονέν συχνότερα, ή δέ άπόφασις τής γαλλικής έθνοσυνελεύσεως περι έξευρέσεως μιάς φυσικής και άμεταβλήτου μετρικής μονάδος έδωκεν ώδησιν πρός νέους και ακριβεστερους προσδιορισμούς του μεγέδους τής γής. Η άπόφασις εκείνη, άφ' ής χρονολογείται τó σημερινόν μετρικόν σύστημα τó κατά μέτρα, έλήφθη κατά τó τέλος του παρελθόντος αιώνος. Η μονάς του συστήματος τούτου είνε έν μέτρον, ήτοι τó τεσσαρακοντακισεκατομμυριοστημόριον του μεσημβρινού τής γής. Τó φυσικόν τούτο μέτρον ύπελογίσθη κατά τά άποτελέσματα τής δευτέρας μεγάλης γαλλικής καταμετρήσεως, τó αρχικόν μέτρον ήτοι τó πρότυπον φυλάττεται ως ιερόν κειμήλιον έν ύπογειῳ τινι καμάρῳ έν Παρισίοις. Κατά τó μέτρον τούτο ύπολογίζουσιν έκτοτε πάντες οι σοφοί, οι έπιχειροϋντες νέαν καμέτρησιν τής γής. Ηδη δέ ύπάρχει και ιδιαίτερα πρός τούτο Διεθνής εθνωπαϊκή έπιτροπή, διευδύνοσα συστηματικώς και καθ' ένιαίον σχέδιον πάσας τās πρός έξακρίβωσιν του μεγέδους τής γής γινομένης επιστημονικάς έρεΰνας.

Άλλά τó έργον, όπερ πρό δύο ήδη χιλιετηρίδων ήρχισεν ό Έρατοσθένης, δέν έπερατώθη εισέτι ούτε δά περατώδη τσοσον ταχέως.

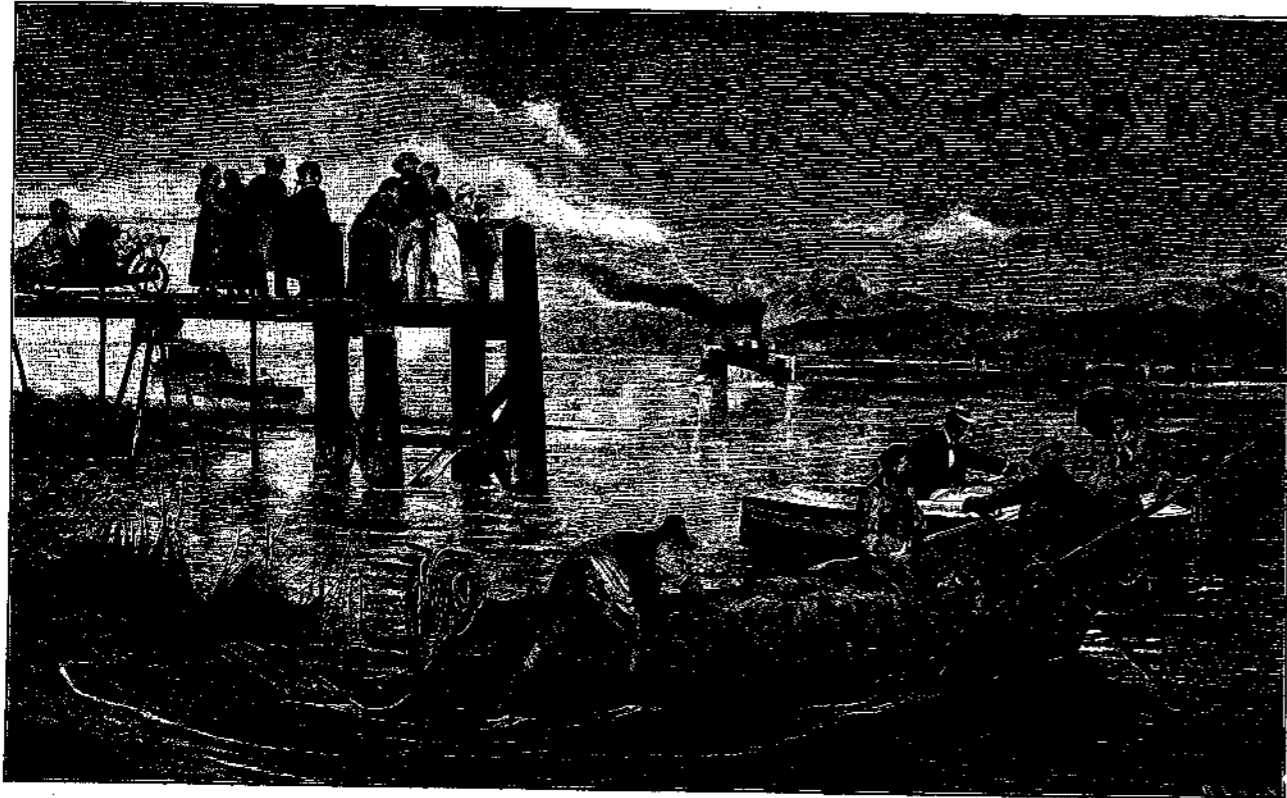

ΤΟ ΦΙΛΙ

Εικόν ένδ F. Feldweg.

Δίδοι είχε ταπεινόν μέτωπον, σαρκώδη πικρὰ καὶ σιμὴν ρίνα, οὕτως ἡδόνωτο νὰ καυχῆθῃ ὅτι εἶχεν ἀβρὰν χροιάν ἢ φραϊὰς χεῖρας καὶ φραϊοὺς πόδας. Ἀλλὰ τί ἐσημῖνον δὲ αὐτὰ; Πῶς δασὶς ἦδελε τὴν συναντήσῃ, δὴ ἐσταμάταιν οὐκ ἔτι ἀγίότητος τοῦ κάλλους», ἵνα εἰπωμεν κατὰ τὸν Πυθαγόραν, ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἰσχυροῦ θελήτηρος ἀκαταίτητον γυναικείου σώματος ἔχοντος τόπον κατὰ τὸ ἥμισυ ῥωσικόν καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀγγλικόν . . . δὴ ἐσταμάταιν δὲ οὐκ ἔτι ἀκουσίου». Ἀλλὰ ἡ εἰκὼν τῆς Τζέμμιας ἐφόλατε τὸν Σανὶν καὶ ἐπροστάτευσεν αὐτὸν ὡς «ὁ τριπλοῦς χαλκός», τὸν ὁποῖον φέδουσιν οἱ ποιηταὶ κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Ὁραίου.

Μετὰ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐπέστρεψεν εἰς τὸ δωμάτιον, συνοδεουμένη ὑπὸ τοῦ ἀνδρός της. Ἐπλησίωσε πρὸς τὸν Σανὶν . . . βαδίζουσα μὲ τοιοῦτο βᾶδισμα, ὥστε κατ' ἐκείνον τὸν δυστυχῆ ἀπὸ πολλοῦ ἀφανισθέντα χρόνον ἰδιωτέρως τῆς θᾶ ἔχανε τὸν νοῦν του διὰ τὸ βᾶδιμά της. «Ὅταν αὐτὴ ἦ γυνὴ βαδίζῃ πρὸς σέ, φαίνεται ὡς νὰ σοὶ φέρῃ ὅλην τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ

Ἡ ΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΥ.

βίου σου», εἶπε ποτε εἰς ἕκ τῶν λατρευτῶν της . . . Ἐπλησίωσε λοιπὸν πρὸς τὸν Σανὶν, ἔτεινεν αὐτῷ τὴν χεῖρα καὶ τῷ εἶπε ῥωσιστὶ — φιλοφρόνως καὶ ὄμως μετ' ἐπιφυλάξεως.

«Περιμένετε, ἕως ὅτου νὰ ἐπιστρέψω; Μετ' ὀλίγον δὴ εἶμαι πάλιν ἔδω.»
 Ὁ Σανὶν ὑπεκλίθη εὐσεβῶστα. Ἀλλ' ἤδη ἡ Μαρία Νικολάγεβνα εἶχε γεινῆ ἀφαντος. Ἐξερχομένη ἐστρεψε τὴν κεφαλὴν καὶ μειδύσα ἔρριπεν ἐν βλέμμα ἰσχυρῶ ὑπεράνω τοῦ ἄμου της, τὴν αὐτὴν ἁρμονικὴν ἐντέπασιν καταλιποῦσα ἢ πρότερον.
 Ὅσακις ἐμεΐδια, ἐσχηματίζοντο, οὐκ εἰς οὐτε δύο, ἀλλὰ τρεῖς συγχρόνως γελαιοῖτο ἐν ἑκατέρῃ τῶν παρεῶν της, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ της ἐγέλων ἐπὶ περισσότερο ἢ τὰ χεῖλη της, τὰ στρογγυλὰ καὶ ῥοδόχροα καὶ σπαργῶντα χεῖλη της, μὲ τὰς δύο μικρὰς ἐλαίας ἀρὶστερῶδες.

Ὁ Πολοσῶφ εἰσῆλθε κλονούμενος εἰς τὴν αἰθούσαν καὶ ἐκάθεσε πάλιν εἰς τὸν θρόνον του. Ἐμείνε δὲ τόσον σιωπηλὸς ὡς πρότερον· ἀλλὰ παράδοξόν τι χλευαστικὸν μεΐδιμα ἐπλανᾶτο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνὰ τὰς ἀκροῦς στρογγυλὰς καὶ ὄμως ἑρροτιδωμένας ἤδη παρεῖας του.

Ἐφαίνετο ἤδη προβεβηκὸς τὴν ἡλικίαν, εἰ καὶ μόνον κατὰ τρία ἔτη ἦτο πρεσβύτερος τοῦ Σανίν.

Τὸ γεῦμα, ὅπερ παρήδηκεν εἰς τὸν ζῆνον του, ἡδόνωτο, ἐννο-

εῖται οἰκοθεν, νὰ ἱκανοποιῆσθαι τὰς ἀνάγκες καὶ τοῦ μάλλον ἀπειρητικού γαστρονόμου, ἀλλ' εἰς τὸν Σανὶν ἐφαίνετο ἀτελεστέτος, ἀφ' ἧτος φαγοποσία.

Ὁ Πολοσῶφ ἐστρεψε βραδέως, «μετὰ συναίσθησιν, εἰδημοσύνης καὶ μικρῶν διαλειμμάτων»· ἐκλινε προσεκτικῶς ὑπεράνω τοῦ πινάκιου του καὶ φασφαινετο σχεδὸν κἀδε μουκία. Ὅσακις ἐπινεν, ἐξέπλυνε πρῶτον τὸ στόμα του μὲ τὸν οἶνον καὶ εἶτα κατέπινεν αὐτὸν ὡσεὶ δοκιμάζων τὴν ποιότητά του. . . . Κατὰ τὸ ψητὸν ἤρχισεν ἀφνης νὰ ὀμιλῇ — ἀλλὰ περὶ τίνας; περὶ μερινῶν προβάτων! Ἀνῆγγεῖλε τῷ Σανίν, ὅτι σκοπεῖ νὰ παραγγείλῃ ἐν ὀλόκληρον ποιμνιον ἐκ τῶν ἰσπανικῶν τοῦτων προβάτων· ἤρχισε δὲ νὰ τὰ περιγράψῃ διεξοδικῶς, μέχρι τῶν ἐπουσιωδεστάτων λεκτομεριῶν, ὀνομαζῶν αὐτὰ διηλεκτικῶς μὲ τὰ τρυφερώτατα ὑποκοριστικὰ ὀνόματα. Ἀποὺ ἐρρόφησεν ἐν κιάδιον ζέοντος καφέ — (ἐπανειλημμένως δὲ ἀνέμνησε τὸν ὑπέρτερον μὲ ὄψος ὀργίλον καὶ μεμψίμορον, ὅτι τὴν τελευταίαν φορὰν τῷ εἶχε παραδέσῃ ψυχρὸν καφέ, ψυχρὸν ὡς ὁ

πᾶτος!) καὶ μὲ τοὺς κερίνους διαστρόφους ὀδόντας του ἀπέκοψε τὸ ἄκρον ἐνὸς τσιγγάρου τῆς Ἀβάνας, ἐνέπεσε κατὰ τὴν συνθήειάν του εἰς ἔθνον, πρὸς μεγάλην χαρὰν τοῦ Σανίν, ὅστις μὲ ἐλαφρὰ βήματα ἤρχισε νὰ περιπατῇ ἀνὰ τὸν μαλακὸν τάπητα οκεκτόμενος πᾶς νὰ διευθετήσῃ καὶ ῥυθμίσῃ διὰ τὴν Τζέμμιαν καὶ δι' ἐαυτὸν τὸν μέλλοντα βίον των καὶ ποίαν ἄρα γε εἶδησιν ἐμελλε νὰ φέρῃ εἰς τὴν μνησὴν του. Ὁ Πολοσῶφ ἐν τούτοις ἐξόπνησεν ἐνωριότερον τοῦ συνήθους, ὡς αὐτὸς ὁ ἴδιος παρετήρησε — καὶ πράγματι δὲν εἶχε κοιμηθῆ περισσότερο τῆς μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας.
 Ἐπιν ἐν ποτήριον ὕδατος τοῦ Σέλτερς μετὰ πάγου καὶ κατεβρόχιθον ὀκτὸ περιπου κοχλιάρια γλυκίσματος, ῥωσικικοῦ γλυκίσματος, τὸ ὁποῖον ὁ θαλαμηπόλος του τῷ ἐφερεν ἐντὸς κυανοῦ, γνησίον «Κιεβικοῦ» ποτηρίου, καὶ ἄνευ τοῦ ὁποῖου γλυκίσματος δὲν ἤδονα νὰ ζῆσῃ, ὡς αὐτὸς ὁ ἴδιος ἰσχυρίζετο, — εἶτα δὲ προσητένισε τὸν Σανὶν ἀσκαρδαμικεῖ μὲ τοὺς μικροὺς καὶ ἐξωγυκόμενους ὀφθαλμοὺς του καὶ τὸν ἠρώτησεν ἀν εὐηρεοῦσθετο νὰ παίξῃ μᾶζῃ του ὀλίγες παρτίδες προβατοκεφάλου.*) Ὁ Σανὶν ἐδέχθη εὐχαρίστως τὴν πρότασιν του, διότι ἐφοβήθη μήπως ὁ Πολοσῶφ ἀρχίσῃ πάλιν νὰ ὀμιλῇ περὶ τῶν μερινῶν ἀρνίων του. Ὁ ζενίζων καὶ ὁ ζενίζόμενος ἐπέστρεψαν

*) Εἶδος τι γερμανικοῦ χαρτοπαίγνιου.

ἀμφοτέρω εἰς τὴν αἰθούσαν, ἐλαβον παρὰ τοῦ ἀπέρτου τὰ παιγνιόχαρτα καὶ ἤρχισαν νὰ παίζων, ἐννοεῖται, ὄχι διὰ χρήματα.

Εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν ἐνασχόλησιν εὗρεν αὐτοὺς ἡ Μαρία Νικολάγεβνα, ὅτε ἐπέστρεψε παρὰ τῆς κομῆσης Λαοσοῦνσκι. Ἐξερράγη εἰς θυρωβόδῃ γελωτα, ἀμα εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ τοὺς εἶδε παίζοντας.

Ὁ Σανὶν ἀνεσκήρτησεν ἀμέσως, ἀλλ' ἡ οἰκοδέσποινα τῷ ἐφώνασε:

«Μείνετε παρακαλῶ ἐστὴν θέσιν σας καὶ ἐξακολουθήσατε τὸ παίγνιδι. Ἐγὼ ἐν τῷ μεταξύ ἀλλάξω τὰ ἐνδύματά μου καὶ ἐπιστρέφω ἀμέσως.» Ἐἶτα δὲ ἐξήλθε θροούσα μὲ τὸ ἐπιούριμα τοῦ ἐνδύματος της καὶ ἐξήγαυσα τὰ χερσὸν τῆς, ἐνῶ ἐπορεύετο.

Πράγματι μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐπέστρεψεν εἰς τὸ δωμάτιον. Εἶχε ἀλλάξῃ τὸ κομψὸν της ἐνδύμα μὲ μίαν ἐσθῆτα χρύματος λειριώδους (λεΐλακὸ), εὐρείαν καὶ μὲ ἀνοικτάς, κρεμαμένας χεῖριδας· χονδρὴ, πλεκτη ζώνη συνεκράτει τὴν ἐσθῆτα περὶ τὴν μέσῃ της. Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐκάθισε πλησίον τοῦ ἀνδρός της, περιέμενε μέχρις ὅτου ἔχασε τὸ παίγνιδι του καὶ τότε τῷ εἶπε:

«Ἔτσι, Χονδροῦλη μου, τᾶρα φθάνει!» (Εἰς τὴν λέξιν «Χονδροῦλη μου» προσητένισεν αὐτὴν ὁ Σανὶν ἐκκληρτος, αὐτὴ δὲ ἀνταπέδωκε τὸ βλέμμα του δια φιλοφρονητικὸν μειδιάματος, ὅπερ παρήγαγεν ἐπὶ τῶν παρεῶν αὐτῆς ὄλους ὄμοι τοὺς γελασίνους.) — «Ἐἶτα φθάνει· βλέπω πᾶς νυστάζει· φίλησέ μου τὸ χεῖρι καὶ πῆγαινε! Ἐχομε νὰ μιλῶμεν λιγάκι μᾶζῃ, ὁ κύριος Σανὶν καὶ ἐγὼ.»

«Νυσταγμένος δὲν εἶμαι» ἐτονθόρυσεν ὁ Πολοσῶφ, μετὰ κόπου σηκωνόμενος ἀπὸ τὴν πολθρόναν του· «ὄσο ὄμως γιὰ νὰ πάω καὶ γιὰ νὰ σοὺ φίλῃσω τὸ χεῖρι — εἶμαι πρόθυμος.»

Ἐκείνη προέτεινεν αὐτῷ τὴν παλάμην της, καὶ δὲν ἔπαυσε νὰ γελᾷ καὶ νὰ παρατηρῇ τὸν Σανίν.

Ὁ Πολοσῶφ ἐκείταξεν αὐτὸν ὡσαύτως καὶ ἀπερακρόνθη, χωρὶς νὰ τὸν καλονυχτίσῃ.

«Λοιπὸν διηγηθῆτέ μου εἶτα, λέγετέ μου,» εἶπεν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα μετὰ ζῆλοῦς στηρίζουσα συγχρόνως ἀμφοτέρους τοὺς γυμνωμένους ἀγκῶνας ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ συγκρούουσα ἀνυπομόνως τοὺς δυνύχας πρὸς ἀλλήλους. «Εἶν' ἀλήθεια πᾶς θέλετε νὰ παντρευθῆτε;»

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἐκλινε τὴν κεφαλὴν ὀλίγον τι πλάγιως, διὰ νὰ ἡμπορῇ νὰ ἀενεῖτῃ τὸν Σανίν ἀτενέστερον καὶ διαπερασιώτερον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς.

Οἱ ἀβίαστοι καὶ ἐλευθῆροι τρόποι τῆς κυρίας Πολοσῶφ δὴ συνετάρασσον ἰσως κατ' ἀρχὰς τὸν Σανίν — εἰ καὶ δὲν ἦτο πλέον ἄπειρος τοῦ κόσμου — ἀν μὴ ἀπ' ἑτέρου διέβλεπεν ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ οἰκειότητι ταύτῃ ἐθνικὰ σημεῖα τῆς εὐτυχούς ἐκβάσεως τῆς ἀποστολῆς του. «Ἄς συμμορφωθῶμεν πρὸς τὰς ἰδιοτροπίας τῆς ζαπλοῦτου ταύτης κυρίας» ἐσκέφθη κατ' ἑαυτὸν ὁ Σανὶν μετ' ἀποφασιστικότητος καὶ ἀπεκρίθη μετὰ τῆς αὐτῆς ἀβίαστου ἀρελείας, μετ' ἧς εἶχεν ἐρωτηθῆ ὑπ' ἐκείνης:

«Ναί, θέλω νὰ παντρευθῶ.»
 «Μὲ ποίαν; Μὲ μίαν ξένην;»
 «Ναί.»
 «Τὴν ἐγνωρίσατε μόλις πρὸ ὀλίγου καιροῦ; σὶν Φραγκφορτῇ;»
 «Μάλιστα! σὶν Φραγκφορτῇ.»
 «Καὶ εἰ κυρία εἶνε, ἀν μοῦ ἐπιτρέπετε αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν;»
 «Βεβαίως σὰς ἐπιτρέπω τὴν ἐρώτησιν — εἶνε θυγατέρα ἐνὸς Ζαχαροπλάστου.»

Ἡ Μαρία Νικολάγεβνα ἠνέωξεν εὐρέως τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ὤψασε τὰς ὄφρως.
 «Ἀλλ' αὐτὸ δὴ εἶνε φραϊότατο!» εἶπε βραδέως, «ὄλλως διόλου θαυμάσιον! Ἐγὼ ἐπίστευα, ὅτι τέτοιοὶ νέοι ὄπως εἴσεὶ δὲν ὑπάρχουν πλέον εἰς τὸν κόσμον. Θυγατέρα Ζαχαροπλάστου!»

«Αὐτὸ σὰς θέτει εἰς ἐκπληξίν, ὡς βλέπω» εἶπεν ὁ Σανίν μετὰ τίνος ἀξιοπρεπείας· «ἀλλὰ πρῶτον δὲν ἔχω κατ' ὄλου ἐκείνας τὰς προλήψεις . . .»

«Πρῶτον» εἶπε διακόπτουσα αὐτὸν ἡ Μαρία Νικολάγεβνα, «αὐτὸ δὲν με θέτει καθόλου εἰς ἐκπληξίν — καὶ ἐγὼ δὲν ἔχω προλήψεις. Κ' ἐγὼ ἡ ἴδια εἶμαι θυγατέρα ἐνὸς χωρικοῦ. Εἶσε τᾶρα εὐχαριστημένος; Χαῖρω καὶ θαυμάζω μόνον, ὅτι βλέπω ἐπὶ τέλους ἓνα ἄνθρωπον, ὅστις ἀγαπᾷ χωρὶς φόβον. Τὴν ἀγαπᾶτε βέβαια, δὲν εἶν' ἔτσι;»

«Ναί!»
 «Θὰ εἶνε βέβαια πολὺ φραϊά;»
 Ἡ τελευταία αὐτῆς ἐρώτησιν ἐνέβαλε τὸν Σανίν εἰς ἀμηχανίαν εἰς . . . ἀλλ' ἦτο πλέον πολὺ ἀργά, ν' ἀποσυσθῇ.
 (*Ἐπειτα συνέχεια.)

1. ΔΑΝΙΗΛ ΣΑΝΔΕΡΣ, μετὰ βιογραφίας (ἐν σελ. 225).
- 2-3. ΝΕΑΝΙΔΕΣ ΔΙΠΛΩΝΟΥΣΑΙ ΤΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΦΥΛΛΑ καὶ ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ. Εἰκονογραφαὶ τοῦ περὶ τῆς καταρτίσεως τῆς Κλειοῦς ἀρθρου (ἐν σελ. 229).
4. ΤΟ ΦΙΛ. Εἰκὼν ὑπὸ F. Feldweg (ἐν σελ. 233).
 εἶναι τὸ φίλημα τροφὴ τῆς καρδίας,
 Στιγμὴ κλαπεία τῆς Ἐδέμ, ἀρχὴ ἀθανασίας.
 εἶναι τὸ μῆρον τῆς ζωῆς, ἡ γλώσσα τῶν Ἀγγέλων,
 Ἐρωσ, εἰς δύο σώματα ἐσώδη ἀνατέλλων.
 εἶναι τὸ φίλημα θερμὴ πλημῆρα αἰσθημάτων,
 «Χριστὸς ἀνέστη!» Τῆς ψυχῆς τὸ ἄσμα τῶν ἀσμάτων,
 Τῆς ἡβης ψάλλον ὄνειρον, ὑμέναιος καρδίας,
 Ἄνευ στεφάνων καὶ πομπῶν, πλὴν ἐμπλεον θρησκείας.
 Κ' εἶναι τὸ φίλημα πνοὴ τοῦ Πλάστου ζωογόνου,
 εἶναι τὸ ῥῆμα τοῦ Χριστοῦ, εὐδαιμονίας ὁσόνος.
 Καρδίας διδοῦσος ἀκτῖς εἰς χεῖλη μυροβόλα,
 Αἰωνιότητος στιγμὴ καὶ βλάστησις κατ' ὄλου.
 Μ' ἐν φίλημα γεννώμεθα μ' ἐν φίλημα γεννώμεν,
 Κ' ἐν φίλημα λαμβάνομεν ὁπότεν τελευτᾶμεν . . .
 Ἀχιλ. Παράσχος.
5. Ἡ ΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΥ, κατὰ τὴν πρωτότυπον ἐλαιογραφίαν τοῦ καθηγητοῦ Καρόλου Raupp (ἐν σελ. 236).

ΑΝΑΝΕΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ.

Οι χρόνοι τῆς νεότητος, τῆς νεανικῆς ἀκμῆς καὶ τοῦ νεανικοῦ σφρίγγου, ἀνέκαθεν ὑπὸ τῶν ἀνδρῶπων ἀνεγνωρίσθησαν ὡς οἱ εὐδαιμονέστατοι. Ἐνῶ δὲ οἱ ποιηταὶ ἐδρῆνον τὰ φεβγόντα τῆς νεότητος ἐτη, οἱ ἐπιστήμονες, οἱ ἰατροὶ καὶ οἱ ἐρευνηταὶ τῶν μυστηρίων τῆς φύσεως, ἐξήγησαν ἢ ἐξεύρωσι μέσα ἀνανεωτικά, δυνάμενα δηλαδὴ νὰ τηρῶσιν ἢ ἐπαναφέρωσι τὰς παροχομένας δυνάμεις καὶ τὴν νεανικὴν θαλερότητα τοῦ σώματος. Παρουσιάσθησαν δὲ μάλιστα καὶ ἀγύρται, ὡς ὁ κόμης τοῦ St. Germain καὶ ὁ Καλλιόστρος, οἵτινες ἰσχυρίζομενοι ὅτι ἀνεκάλυψαν τοιαῦτα μέσα ἀνηβήσεως ἐξηπάτων ἀναριθμητὸν πλῆθος ἀνδρῶπων.

Τοιοῦτο μέσον ἀνηβήσεως ἦτο καὶ ὁ μεταγγισμὸς (Transfusion), ἣτοι ἡ εἰς τὰς φλέβας τοῦ γηράσκοντος ἄγχυσις νωποῦ αἵματος νεαρῶν καὶ ὑγιῶν ζώων ἢ καὶ ἀνδρῶπων. Τὸ μέσον τοῦτο, εἰ καὶ ἐπανειλημμένως ἐγένετο κατὰ τὰ τελευταῖα ἐτη λίαν ἐπιτυχῆς χρῆσις αὐτοῦ ἐν τῇ χειρουργικῇ εἰς δυνατὰς αἰμορραγίας, δὲν ἐφάνη ὅμως μέχρι τοῦδε ἱκανὸν νὰ παράσχη οὐσιώδεις ὠφελείας ἐν τῷ ἀναναστροφῇ τοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ πλεῖστοι τῶν νεωτέρων ἀπὸ πολλοῦ ἤδη παρήτησαν πᾶσαν περαιτέρω ἐρευνᾶν πρὸς ἀνακάλυψιν μυστηριωδῶν μέσων δυναμένων ν' ἀποδώσωσι τὸ νεανικὸν σφρίγγος εἰς τὸν καταβαλλόμενον ὑπὸ τῆς ἡλικίας ἀνθρώπων. Ἡ σημερινὴ ἐπιστήμη εἰς τοὺς ἐπιθυμούντας νὰ διατηρήσωσιν ὅσον οἶόν τε μακρότατον χρόνον ἀκαταβλήτους τὰς νεανικὰς τῶν δυνάμεις συνιστᾷ σφόδρα ὑγιεινὴν καὶ λελογισμένην διαίταν, φρόνιμον χρησιμοποίησιν τῶν ζωογόνων πηγῶν ὡς ἡ φύσις καὶ ἡ πείρα τοσοῦτον διαφιλῶς παρέχουσι πρὸς τοῦτο· ἐν συντόμῳ, βίον σύμφωνον πρὸς τὰ παραγγέλματα τῆς ὑγιεινῆς, ἥτις τοσοῦτον θαυμασίως ἀνεπιτύχθη κατὰ τοὺς νεωτάτους χρόνους. Οὐχ ἦρτον ὅμως ἐν τῷ θησαυρῷ τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης ὑπάρχουσι καὶ φάρμακα, ἅτινα εἰς ὠρισμένας τινὰς περιστάσεις ἔχουσιν ἀνανεωτικὴν ἐνέργειαν καὶ δύνανται ἀναζωογονητικῆν.

Τούτοις συγκαταριθμῆται ἐν πρώτοις τὸ Ἀρσενικόν, τὸ γνωστὸν ἐκεῖνο δηλητήριον, ὅπερ πολλῶν ἀνδρῶπων ψυχὰς ἐπεμψεν εἰς τὸν Ἄδην, τὸ ὅποιον ὅμως ἐπὶ μακρὸν χρόνον εἰς μικροτάτας καὶ βαθμιαίας αὐξανόμενας δόσεις λαμβανόμενον ὑπὸ τινῶν ἀνδρῶπων, δυναμένων νὰ ἐξοικειωθῶσι πρὸς αὐτὸ, ἐπαυξάνει πράγματι τὰς σωματικὰς αὐτῶν δυνάμεις καὶ ἀναζωογονεῖ τὸν ὄργανισμὸν. Δυστυχῶς ὅμως παρουσιάζονται πολλὰς φαινόμενα δηλητηρίασεως, ἐξ ὧν καταφαίνεται ὅτι ἔδεν δύναται πᾶς ἀνθρώπος νὰ ἐξοικειωθῇ ἀκινδύνως οὐδὲ πρὸς ἐλαχίστας δόσεις τοῦ δηλητηρίου τούτου. Ἄλλα καὶ αὐτοὶ οἱ ἐπὶ μακρὸν χρόνον συνειδημένοι εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ δηλητηρίου ἀρσενικοῦ διατρέχουσι τὸν ἔσχατον κίνδυνον, διότι πολλὰς παρετηρήθη ὅτι οἱ πλεῖστοι ἐξ αὐτῶν ἀποθνήσκουσι αἰφνίδιον θάνατον, ἄλλοι δὲ πάλιν, ἐνῶ ἐπὶ μακρὸν ἐφαίνοντο δεκτικώτατοι τοῦ δηλητηρίου τούτου, ἐμπίπτουσι βραδύτερον εἰς σοβαρωτάτας νόσους, ἰδίᾳ δὲ εἰς ὑπερῶνουναι καρῶν ὀργάνων ἀεὶ ὡς ἐπιτείνοντες καὶ τέλος ἐπιφέρουσιν τὸν θάνατον.

Ἀσυγκρίτως προτιμότερον μέσον, δυνάμενον τὰ μέγιστα νὰ συντελέσῃ εἰς ἀνανέωσιν καὶ ἐπίρρωσιν τῶν σωματικῶν δυνάμεων, εἶνε ἡ χρῆσις τοῦ — ὕδατος, ἣτοι τῶν λουτρῶν. Αἱ περιφημῶταται

καλλοῦναι τῆς Γαλλίας, ἡ Ninon de l'Enclos, ἡ Diana de Poitiers κ. α. λ. ὠμολόγησαν ὅτι τὸ μυστηριώδες μέσον, δι' οὗ κατάρθωσαν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον νὰ προσελκώσωσιν ἡγεμόνας καὶ βασιλεῖς πρὸς τὸ ἐξάσιν καὶ ἀειδαλῆς αὐτῶν κάλλος, ἦτο — τὸ ὕδωρ. Ἐν τῷ ὕδατι, εἴτε ἐν εἰδει ψυχρολουσιῶν εἴτε ἐν εἰδει ἀπορροτῶν ὀρυκτοῦχων λουτρῶν, ἐγκατοικεῖ ἐκτάκτως ζωογόνος, ἀναψυκτικῆ καὶ ἀνηβητικῆ δυνάμεις. Ἡ ἰαματικὴ δυνάμεις τῶν ὀρυκτοῦχων λουτρῶν εἶνε τοῖς πᾶσιν εἴτε ἐκ πείρας εἴτε καὶ ἐξ ἀκοῆς γνωστῆ. Ὁ εἰς βαθύτατον γήρας ἀφικόμενος αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας Γουλιέλμος ὁ πρῶτος, κατὰ τὰ τελευταῖα ἐτη τοῦ βίου του, ὅτε ἤδη αἱ σωματικαὶ του δυνάμεις ὀσμῆραι ἐκαιοθητῶς ἠλαττοῦντο, κατέλειπε κατ' ἑκαστον ἔτος τὰ ἐν Gastein λουτρά νέας ἀποκορίζων δυνάμεις καὶ ἀισθανόμενος ἑαυτὸν, ὡς αὐτὸς ἐκάστοτε ὠμολόγει, οἶονεῖ «ξαναγιωμένον». Εἰς τὴν κορυφῇ ἐγκεταῖ ἡ «ἀνανεωτικὴ» ἐνέργεια τῶν τοιοῦτων λουτρῶν, δὲν ἠδυνήθη μέχρι τοῦδε νὰ ἐξακριβωθῇ ἐντελῶς.

Ἐτερον μέσον, ὅπερ ἄριστως ἀπεδείχθη καταλληλότερον πρὸς «ἀνανεασμὸν» ἰδίᾳ σωματικῶς καταβεβλημένων καὶ ἐξησθενωμένων ἀνδρῶπων, εἶνε ὁ καλούμενος πιασμὸς εἴτε ἡ σιτευτικὴ θεραπεία. Ὅσον ἀνάμωστος καὶ ἂν εἶνε δι' ἀνθρώπους ἡ ὀνομασία αὐτῆς τῆς θεραπείας, βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι ἡ θεραπεία αὐτῆ εἶνε ὠφελιμωτάτη εἰς ἐκείνους ἰδίᾳ, οἵτινες πάσχουσιν ἐκ νευρικής ἐξαντλήσεως, ἐξ ἀτροφίας, καὶ διὰ τοῦτο φαίνονται κάταχνοι καὶ πρεσβύτεροι τῆς πραγματικῆς αὐτῶν ἡλικίας. Οἱ ἀσθενεῖς οὗτοι «αἰτεῶνται καὶ πιαίνονται» διὰ τῆς ἐν λόγω θεραπευτικῆς μεθόδου. Εἰς αὐτοὺς δηλαδὴ, μένοντας ἐν σωματικῇ καὶ πνευματικῇ ἡσυχίᾳ, συνήθως ἐν τῇ κλίνῃ, προσάγονται ὀλονὲν μεγαλύτερα ποσὰ εὐπέπτων καὶ δρεπτικῶν ἐδεσμάτων (πολλὰ λίτρα γάλακτος, ἄρτου μετὰ βουτύρου, ὀπτοῦ κρέατος, ἀλευρίων γλυκυσιμάτων ἥτοι ζυμαρικῶν κ.τ.τ. κατὰ διαλείμματα δύο ἕως τριῶν ἡρῶν). Πρὸς ἐπιτυχίαν ὅμως τῆς θεραπείας ταύτης πρέπει ὁ ἀσθενὴς νὰ ἐθρίσκειται ἐν καταλλήλῳ ὑγιεινῷ τόπῳ, μακρὰν πάσης ψυχικῆς ταραχῆς καὶ ἀπληλαγμένους πάσης βιωτικῆς μερίμνης. Ὑποβοηθεῖται δὲ ἡ θεραπεία καὶ διὰ τοῦ καλούμενου massage, ἥτοι ἐντέχνου καὶ ἰσχυρῆς τριβῆς καὶ ζυμώσεως τῶν μελῶν τοῦ σώματος. Μετὰ τοῦ massage συνιστῶνται καὶ αἱ γυμναστικαὶ ἀσκήσεις ἐν καταλλήλοις ἡραις, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος καὶ τῆς ἀναπνοῆς, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς πέψεως, κτλ. — Ἄλλ', ὡς εἶπομεν, τὸ σπουδαιότερον μέσον πρὸς διατήρησιν τοῦ σωματικοῦ καὶ πνευματικοῦ σφρίγγου εἶνε ὁ τακτικὸς βίος καὶ ἡ σύμφωνος πρὸς τὴν ὑγιεινὴν διαίταν.

Ἐν τέλει πρέπει νὰ μνημονεύσωμεν ὅτι ὁ καθηγητῆς τῆς φυσιολογίας Brown-Séguard ἐν Παρισίοις ἀνεκάλυψε πρὸ ἐνός περικοῦ ἔτους μέσον τι, ὅπερ, κατὰ τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ ἐξευρετοῦ, δύναται πραγματικῶς νὰ ἀνανεώσῃ τὸν ἀνθρώπον. Ὁ καθηγητῆς οὗτος, ὁστὶς εἶνε 72 ἐτῶν τὴν ἡλικίαν ἐξετέλεσεν ἐφ' ἑαυτοῦ πειράματα, καὶ διεβεβαίωσεν ὅτι διὰ τοῦ μέσου ἐκείνου ἐπηύξησε τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς του δυνάμεις καὶ ἠσθάνετο ἑαυτὸν τοῦλάχιστον κατὰ τριάκοντα ἐτη νεώτερον. Τὸ μέσον τοῦτο, τοῦ ὁποῦ ἡ ἀνανεωτικὴ ἐνέργεια καὶ ἀλλαχόθεν ἐπεβεβαιώθη, συνίσταται ἐκ τοῦ χυμοῦ ὠρισμένων τινῶν ἀδένων καὶ ἐξ αἵματος.

κ. Ἀδ. Χ. εἰς Βουκουρέστιον, κ. Π. Ζ. εἰς Μοναστηρίον. Ἐλήφθησαν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Στ. Π. εἰς Πύλαρον Σὰς ἀπεστάλησαν. — κκ. Α. καὶ Χ. εἰς Βέροια. Ἡ νέα διεύθυνσις σὰς ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν. — κ. Α. Α. εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐλάβομεν ὑπὸ σημειωσιν. — κ. Α. Χ. εἰς Βουκουρέστιον. Ἐλήφθησαν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Α.

Β. Ι. εἰς Düsseldorf. Ἐλάβομεν ὑπὸ σημειωσιν. — κ. Ι. Σ. εἰς Καίρον. Τὰ τεύχη ἐστάλησαν πρὸς ὑμᾶς. — κ. Δ. Π. εἰς Θεσσαλονικίαν. Ἐλήφθησαν μέσον τοῦ κ. Κ. Π. Π. Μ. εἰς Κέρτα. Ἐλάβομεν. Τὰ τεύχη ἐστάλησαν ἀμέσως. Διὰ τὰ λοιπὰ θὰ φροντισώμεν. — κ. Π. Ι. Ζ. ἐν Μοναστηρίῳ. Ἐλήφθησαν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Γ. Δ. εἰς Γιούργεβον. Αἱ

εἰκόνας σὰς ἐστάλησαν. — κ. Α. Δ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Τὰ αἰτηθέντα ἀπεστάλησαν. — κ. Α. Ν. Π. εἰς Πύργον. Ἐλήφθησαν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Ἀδ. Δ. εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ζητήσατε τὸ φύλλον μας πάλιν παρὰ τοῦ αὐτοῦ κ. ἀναποκριτοῦ μας παρὰ τοῦ ὁποῦ θὰ τὸ λαμβάνετε ἀδλαστον. — κ. Α. Ζ. εἰς Σιάτισταν. Προσεχῶς θὰ ἐχητε ἐπιστολὴν μας.

Ἐκδότης Π. Δ. ΖΥΓΟΥΡΗΣ. — Ἐκ τοῦ τυπογραφείου καὶ τοῦ στοιχειομητηρίου διὰ τὰς ἀνατολικὰς γλώσσας Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΑΙΝΟΥ ἐν Λειψία.

Χάρτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ.